

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

15 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte Nicolae Gordilă,

Judecători Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Guțan Pavel, reprezentantul legal al părții vătămate Dulea Marcela și avocatul Ciobanu-Nițuleac Vladislav în numele acesteia, avocatul Panov Diana în numele inculpatei Diug Valentina și inculpată, avocatul Dodon Ion în numele inculpatei Zavtoni Axenia și inculpată, avocatul Bosîi Ion în numele inculpatului Gladun Valeriu, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 13 august 2015 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2016, în cauza penală privindu-i pe

Diug Valentina Mihail, născută la 26 septembrie 1950, originară din s.Pereni, r-nul. Rezina și domiciliată în mun.Chișinău, str.Miorița 11, ap.14.

Zavtoni Axenia Ștefan, născută la 30 martie 1962, originară din s.Șendreni, r-nul Nisporeni și domiciliată în mun.Chișinău, str.Independenței 38, ap.1.

Gladun Valeriu Nicolae, născut la 17 mai 1953, originar din s.Tîrnova, r-nul Dondușeni și domiciliat în mun.Chișinău, str.Grenoble 157, ap.40.

Romanova Nina Procopie, născută la 09 septembrie 1958, domiciliată în mun.Chișinău, str.Trandafirilor 7/3, ap.3.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 15.10.2013 – 13.08.2015,

2. Instanța de apel: 15.09.2015 – 28.03.2016,

3. Instanța de recurs: 13.06.2016 – 15.11.2016.

În baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 13 august 2015, a fost recunoscuți vinovați și condamnați:

- **Diug Valentina**, în baza art.213 lit.a) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcția de medic sau altă funcție în domeniul practicării medicinei pe o perioadă de 4 ani, iar în temeiul art.90 Cod penal, pedeapsa închisorii a fost suspendată condiționat, pe un termen de probă de 2 ani;

- **Zavtoni Axenia**, în baza art.213 lit.a) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcția de medic sau altă funcție în domeniul practicării medicinei pe o

perioadă de 4 ani, iar în temeiul art.90 Cod penal, pedeapsa închisorii a fost suspendată condiționat, pe un termen de probă de 2 ani;

- **Gladun Valeriu**, în baza art.213 lit.a) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcția de medic sau altă funcție în domeniul practicării medicinei pe o perioadă de 4 ani, iar în temeiul art.90 Cod penal, pedeapsa închisorii a fost suspendată condiționat, pe un termen de probă de 2 ani.

Prin aceeași sentință, **Romanova Nina** a fost achitată de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.213 lit.a) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Acțiunea civilă înaintată de reprezentantul legal al părții vătămate Dulea Marcela, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Potrivit sentinței, instanța a constatat că, la 26 octombrie 2011, Diug Valentina, Zavtoni Axenia și Gladun Valeriu, participând la nașterea gravidei Dulea Marcela, au încălcat din neglijență regulile și metodele de acordare a asistenței medicale, și anume - *Diug Valentina*, aflându-se în IMSP ICSOSM și C, acționând în calitate de conferențiar universitar, șef de studii la catedra Obstetrică și ginecologie USMF și consultant al ICSOSM și C în secția de obstetrică, *Zavtoni Axenia*, acționând în timpul nașterii în calitate de moașă, nu au monitorizat corespunzător evoluția travaliului, iar *Zavtoni Axenia* a inițiat partograma pacientei Dulea Marcela cu întârziere de 3 ore; nu au efectuat cardiocograma pacientei nefiind stabilit timpul exact al debutului travaliului; la debutul distociei dinamice (insuficienței forțelor de travaliu, la orele 06.00) nu a fost evaluată repetat dilatarea colului uterin și efectuate cardiocograma (CTG) pacientei și monitorizarea electornică a fătului (MEF); a aplicat perfuzia de oxitocină la ora 08.00, înainte de verificarea tactului vaginal și nu a efectuat monitorizarea electornică a fătului după aplicarea perfuziei; a verificat cu întârziere tactul vaginal, fapt ce a dus la luarea întârziată a deciziei de stimulare a travaliului cu oxitocină; contrar prevederilor protocolului clinic instituțional al IMSP ICSOSM și C, de perfuzie a oxitocinei, deși la ora 08.30, la pacientă erau contracții efective, a fost mărită progresiv viteza de perfuzie a oxitocinei, ce a dus la un travaliu hiperkinetic și o dilatare fulminantă (fulgerătoare) a colului uterin, de la 5 la 10 cm în intervalul orelor 08.30-9.15, ca urmare ce a dus la o suferință fetală acută a fătului intrauterin, iar pentru preîntâmpinarea leziunii cerebrale definitive a fătului nu a indicat operația cezariană; a ignorat prevederile pct.B.3 (C.5.1-C.5.2) al protocolului clinic instituțional al IMSP ICSOSM și C, prin care în caz de hiperstimulare uterină, urma să sisteze administrarea soluției de oxitocină, plasarea gravidei în decubit dorsal stâng, administrarea O₂ prin mască și efectuarea urgentă a tocolizei; în perioada de expulzie a fătului nu i-a aplicat lui Dulea Marcela, inhalatia de O₂, prin mască și efectuarea urgentă a tocolizei; în perioada de expulzie a fătului nu i-a aplicat lui Dulea Marcela, inhalatia de O₂, prin mască și manevrele de naștere vaginală operativă ventuza obstetricală, Forceps sau operație cezariană; contrar prevederilor protocolului clinic instituțional al IMSP ICSOSM și C, de perfuzie a oxitocinei, în momentul expulziei, au continuat perfuzia de oxitocină, nu a atenționat neonatologul despre cursul patologic al nașterii, fapt ce a condiționat aplicarea întârziată a procedurilor de resuscitare a fătului grav afectat, ce a dus la apariția schimbărilor ireversibile și a instalării unei leziuni cerebrale definitive la făt și invalidizarea ulterioară a acestuia;

- *Gladun Valeriu*, deținând funcția de șef de secție obstetrică, a ignorat prevederile ordinului IMSP ICSOSM și C nr.01-19/92 din 28.07.2006 cu privire la reglementarea nașterilor la solicitare, a admis participarea la nașterea gravidei Dulea Marcela, a confirențiarului universitar, șef de studii al catedrei Obstetrică și ginecologie USMF, *Diug Valentina*, și la fel, nu a monitorizat corespunzător evoluția travaliului, nu a efectuat cardiocograma pacientei nefiind stabilit timpul exact al debutului travaliului; la debutul distociei dinamice (insuficienței forțelor de travaliu, la ora 06.00) nu a fost evaluată repetat

dilatarea colului uterin și efectuate CTG (cardiotocograma) pacientei Dulea Marcela și MEF (monitorizarea electronică a fătului); a aplicat perfuzia de oxitocină la ora 08.00, înainte de verificarea tactului vaginal, și nu a efectuat monitorizarea electronică a fătului după aplicarea perfuziei; a verificat cu întârziere tactul vaginal, fapt ce a dus la luarea întârziată a deciziei de stimulare a travaliului cu oxitocină; contrar prevederilor protocolului clinic instituțional al IMSP ICSOSM și C, de perfuzie a oxitocinei, deși la ora 08.30, la pacientă erau contracții efective, a fost mărită progresiv viteza de perfuzie a oxitocinei, ce a dus la un travaliu hiperkinetic și o dilatare fulminantă (fulgerătoare) a colului uterin, de la 5 la 10 cm în intervalul orelor 08.30-9.15, ca urmare a dus la o suferință fetală acută a fătului intrauterin, iar pentru preîntâmpinarea leziunii cerebrale definitive a fătului nu a indicat operația cezariană; a ignorat prevederile pct.B.3 (C.5.1-C.5.2) al protocolului clinic instituțional al IMSP ICSOSM și C, prin care în caz de hiperstimulare uterină, urma să sisteze administrarea soluției de oxitocină, plasarea gravidei în decubit dorsal stîng, administrarea O₂ prin mască și efectuarea urgentă a tocolizei; în perioada de expulzie a fătului nu a aplicat parturientei Dulea Marcela, inhalția de O₂, prin mască și manevrele de naștere vaginală operativă ventuza obstetricală, Forceps sau operație cezariană; contrar prevederilor protocolului clinic instituțional al IMSP ICSOSM și C, de perfuzie a oxitocinei, în momentul expulziei, au continuat perfuzia de oxitocină; a ignorat prevederile protocolului clinic instituțional al IMSP ICSOSM și C, cu privire la aplicarea ventuzei sau a forcepsului obstetrical, a aplicat parturientei, procedeul neaprobat „Kristeler”, nu a atenționat neonatologul despre cursul patologic al nașterii, fapt ce a condiționat aplicarea întârziată a procedurilor de resuscitare a fătului grav afectat, ce a dus la apariția schimbărilor ireversibile și a instalării unei leziuni cerebrale definitive la făt și invalidizarea ulterioară a acestuia.

În consecință, din cauza încălcărilor admise, precum și a inacțiunilor medicilor Diug Valentina și Gladun Valeriu, și a personalului medical Zavtoni Axenia, care au participat la primirea nașterii, nu au depistat instalarea suferinței acute fetale și starea gravă a fătului, ca urmare copilul Dulea Bianca s-a născut cu diagnosticul „asfizie obstetricală gravă”, ce reprezintă consecințe definitive și implică, din punct de vedere medico-legală, infirmitate fizică și psihică a nou-născutei.

2.1. De către organul de urmărire penală Romanova Nina a fost învinuită de faptul că, activând în calitate de medic obstetrician-ginecolog în IMSP ICSOSM și C, la 26 octombrie 2011, fiind de gardă în sala de nașteri a instituției, a primit la internare gravida Dulea Marcela, în al cărei proces de naștere a încălcat din neglijență regulile și metodele de acordare a asistenței medicale, nu a monitorizat corespunzător evoluția travaliului, a inițiat partograma pacientei cu întârziere de 3 ore; nu a efectuat cardiotocograma ei nefiind stabilit timpul exact al debutului travaliului; la debutul distociei dinamice (insuficienței forțelor de travaliu, la orele 06:00) nu a fost evaluată repetat dilatarea colului uterin și efectuate CTG (cardiotocograma) pacientei și MEF (monitorizarea electronică a fătului); a aplicat perfuzia de oxitocină la ora 08.00, înainte de verificarea tactului vaginal și nu a efectuat monitorizarea electronică a fătului după aplicare perfuziei, fapt ce a dus la luarea întârziată a deciziei de stimulare a travaliului cu oxitocină.

În consecință, din cauza încălcărilor admise, precum și a inacțiunilor medicilor Diug Valentina, Gladun Valeriu, Romanova Nina și a personalului medical Zavtoni Axenia, care au participat la primirea nașterii, nu au depistat instalarea suferinței acute fetale și starea gravă a fătului, copilul Dulea Bianca s-a născut cu diagnosticul „asfizie obstetricală gravă”, ce reprezintă consecințe definitive și implică din punct de vedere medico-legală infirmitate fizică și psihică a nou-născutei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

- procuror, care a solicitat casarea acesteia în partea achitării inculpatei N.Romanova, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care să se dispună condamnarea acesteia conform învinuirii înaintate, la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa

funcția de medic sau altă funcție în domeniul practicării medicinei pe o perioadă de 5 ani, iar conform art.90 Cod penal, a suspenda condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă de 3 ani și în partea stabilirii pedepselor inculpaților V.Diug, A.Zavtoni și V.Gladun, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care să le fie stabilită pedeapsa a câte 3 ani închisoare, pentru fiecare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcția de medic sau altă funcție în domeniul practicării medicinei pe o perioadă de 5 ani, iar conform art.90 Cod penal, a suspenda condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă de 3 ani.

În argumentarea apelului procurorul a invocat că în partea achitării inculpatei N.Romanova, instanța greșit a apreciat juridic faptele constatate în urma administrării materialului probator, că acestea urmau a fi examinate din punct de vedere disciplinar, dar nu penal, de rând ce prin dispoziția ordinului din 28.07.2006 au fost interzise nașterile la solicitare, și în cazul dat intervenția medicului obstetrician-ginecolog urma să intervină doar după solicitarea medicului de gardă N.Romanova, și numai în cazul complicațiilor, ceea ce demonstrează faptul că inculpata a admis la primirea nașterii un alt medic, fără ca prezența ultimului să fie coordonată de către administrația institutului și în afara limitelor legale; instanța nu a reținut raportul de expertiză efectuat de autoritățile Române, de unde rezultă că mediul de gardă, adică N.Romanova, urma să evalueze corect travaliu paturientei M.Dulea, iar în cazul imposibilității, să o transmită la al doilea medic de gradă, să efectueze activități de ordin medical conform protocoalelor clinice și în final să primească nașterea; vinovăția acesteia se dovedește și prin declarațiile reprezentantului legal M.Dulea, a martorilor M.Dulea, I.Moraru, G.Lazareva, A.Varzari, L.Domenti, cât și probele scrise.

La fel, apentul consideră că instanța a calificat corect, încadrarea juridică a faptelor în limitele art.213 lit.a) Cod penal, dar pedeapsa aplicată inculpaților V.Diug, V.Gladun și A.Zavtoni este prea blândă în coraport cu impactul social, cât și cu comportamentul inculpaților pe perioada urmării penale și cercetării judecătorești, care nu și-au recunoscut vina, au încercat a ascunde și nimici probele, prin distrugerea placentei paturientei M.Dulea, ce urma a fi transmisă obligatoriu examinării patomorfologice, prin indicarea în documentele medicale a unui grad Apgar greșit, în detrimentul gradului real atribuit de neonatolog, confirmat de către experții autorității Române.

- reprezentantul legal al părții vătămate M.Dulea, care a solicitat casarea acesteia în partea achitării inculpatei N.Romanova, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri, prin care să se dispună condamnarea ei la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcția de medic sau altă funcție în domeniul practicării medicinei pe o perioadă de 5 ani, din motiv că instanța a apreciat arbitrar și eronat probele și circumstanțele cauzei, de rând ce inculpata a ignorat atribuțiile de serviciu, prin care urma să monitorizeze gravida M.Dulea și, respectiv în partea stabilirii pedepselor inculpaților V.Diug, A.Zavtoni și V.Gladun, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care acestora să le fie stabilită pedeapsa a câte 3 ani închisoare, fiecare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcția de medic sau altă funcție în domeniul practicării medicinei pe o perioadă de 5 ani, fiecare, și admiterea integrală a acțiunii civile, pe motiv că pedeapsa stabilită lor este prea blândă, fiind greșit individualizată, deoarece nu s-a reținut de instanță circumstanța agravantă - provocarea prin infracțiune a unor urmări grave; - instanța nu a luat în considerație că inculpații nu și-au recunoscut vina, nu s-au căit de cele comise, nu au conștientizat gravitatea faptelor sale, nu au încercat în nici un mod să înlăture consecințele faptelor sale și nu și-au cerut scuze de la familia sa, astfel că dispunând neexecutarea pedepsei aplicate vinovaților, aceasta nu-și va atinge scopul de corectare a inculpaților, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestora, cât și din partea altor persoane; - instanța eronat a dispus stabilirea cuantumului prejudiciului moral în ordinea procedurii civile, având acces la toate materialele relevante în acest sens, care au arătat gravitatea suferințelor psihice, prin care au trecut părțile vătămate ca urmare a activității infracționale a inculpaților;

- inculpata V.Diug, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că instanța nu a cercetat direct, multilateral, complet și obiectiv în cadrul ședinței judiciare toate probele, astfel că pripit a conchis că fapta ei conține elementele constitutive ale infracțiunii; - învinuirea adusă ei este nefondată și contradictorie, deoarece ea activa în calitate de conferențiar universitar, șef de studii la catedra Obstetrică și ginecologie FECMF a USMF, cu un program de lucru de la 08.00-15.00, de unde reiese că dînsa nu putea participa la nașterea gravidei M.Dulea, această învinuire fiind transcrisă din expertiză; - cele incriminate ei de fapt intră în obligațiile medicului de gardă, care era N.Romanova, aceasta trebuia să monitorizeze corespunzător evoluția travaliului, să efectueze cardiocitograma pacientei, și că operația cezariană se efectuează în I-perioadă de naștere; - examinarea cauzei în instanță a fost efectuată neobiectiv, cu excluderea și încălcarea totală a principiilor și normelor constituționale, de drept procesual-penal, inclusiv și a convențiilor internaționale la care R.Moldova face parte;

- avocatul I.Bosî în numele inculpatului V.Gladun, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri, prin care să se dispună achitarea lui V.Gladun, deoarece fapta nu a fost săvârșită de către acesta, invocând că învinuirea adusă inculpatului este una formală și iluzorie, fără a se determina vinovăția lui și a i se concretiza acțiunile criminale săvârșite de acesta; - vinovăția inculpatului nu a fost probată, iar instanța s-a limitat doar la citirea mărturiilor depuse în respectiva cauză penală, fără a le da o apreciere corespunzătoare; - a apreciat arbitrar circumstanțele cauzei, inclusiv cele ce se referă la participarea lui V.Gladun în procesul de naștere a lui M.Dulea și capacitatea decizională a acestuia în cadrul IMSP ICSOSM și C, de rând ce dînsul avea în subordinea lui 7 săli de naștere, pe care le monitoriza, iar personal a primit o naștere complicată împreună cu medicul V.Musteață, în salonul nr.1, la care fusese chemat de către ultima; - circumstanța că V.Gladun a intrat în salon și se interesa de situația de fapt a paturientei M.Dulea, nu-i poate fi implicată ca săvârșirea unei culpe, deoarece paturienta o avea perament lângă ea pe medicul la solicitare V.Diug și moașa A.Zavtoni, care și urma să poarte răspundere personală pentru buna desfășurare și evoluție a nașterii; - incorecte sunt concluziile instanței, precum că inculpatul a cunoscut despre administrarea oxitocinei de către V.Diug și că a adoptat decizia de administrare a acestui preparat de comun acord, iar apoi nu a efectuat o monitorizare eficientă a paturientei, pe când administrarea preparatului a fost luată de sine-stătător de către V.Diug, aceasta era obligată să monitorizeze paturienta, fapt care rezultă și din fișa de observație, care a fost întocmită și semnată personal de către V.Diug; - concluzia din raportul de expertiză nr.A.5/8963/2012 este una corectă, însă din acest raport nu reiese care medic concret urma să efectueze monitorizarea; - inculpatul nu poate fi responsabil de consecințele survenite, doar pentru consultațiile episodice efectuate de către acesta, deoarece M.Dulea a avut o înțelegere cu V.Diug să-i primească nașterea și o astfel de înțelegere a avut-o și cu A.Zavtoni, care și urmează să poarte toate consecințele negative și pozitive;

- avocatul I.Dodon în numele inculpatei A.Zavtoni, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare a acesteia, pe motiv că fapta nu a fost comisă de ea, deoarece instanța nu a determinat în cadrul cercetării judecătorești, care anume reguli de acordare a asistenței medicale au dus la agravarea stării de sănătate a nou-născutului și cine anume a comis acele încălcări; - conform învinuirii faptele descrise au fost puse în sarcina și celorlați inculpați, pe cînd aceștia nu puteau să le comită concomitent reieșind din atribuțiile de serviciu ale fiecăruia în parte, și că acestea nu pot constitui abateri sau încălcări comise de A.Zavtoni, fiindcă acele erori medicale indicate în învinuire nu puteau fi comise de moașă, în atribuțiile căreia rezidă doar primirea manuală a nașterii, dînsa nu conduce nașterea, nu poate diagnostica pacienta, nu poate indica sau stopa administrarea de oxitocină sau a altor medicamente, fapt confirmat și de expertul audit M.Moldovanu; - moașa putea fi atrasă la răspunderea penală doar în cazul cînd s-a constatat încălcări specifice activității de moașă, adică greșeli în primirea manuală a nașterii sau neexecutarea indicațiilor medicului; -

consecințele negative aduse sănătății victimei se datorează unor erori în acordarea asistenței medicale legate de administrarea incorectă a oxitocinei, care a fost administrată pacientei de către medicul V.Diug, iar administrarea ori stoparea administrării acesteia o poate lua doar medicul; - partea acuzației nu a dovedit prin careva probe că de către A.Zavtoni au fost încălcate regulile de acordare a asistenței medicale pacientei M.Dulea, fapt ce a condiționat aplicarea întârziată a procedurilor de resuscitare a fătului grav fectat, ce a dus la apariția schimbărilor ireversibile și a instalării unei leziuni cerebrale definitive la făt și invalidizarea ulterioară a acesteia; partea acuzației nu a indicat care reguli de acordare a asistenței medicale au fost încălcate de inculpați și în care act normativ, în vigoare la data comiterii presupusei infracțiuni, sunt prevăzute aceste reguli și nu s-a demonstrat existența leziunilor corporale grave, de rînd ce la caz au fost efectuate două rapoarte de expertiză medico-legală, însă nici unul din ele nu conține concluzia expertului privind gradul leziunilor corporale ale victimei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2016, apelurile declarate de procuror, inculpați V.Diug, avocatul I.Bosfi în numele inculpatului V.Gladun, avocatul I.Dodon în numele inculpatei A.Zavtoni au fost respinse ca nefondate, și admis apelul declarat de reprezentantul legal al părții vătămate M.Dulea, casată parțial sentința în latura civilă și în această parte pronunțată a nouă hotărîre, prin care:

Acțiunea civilă înaintată de reprezentantul legal al părții vătămate M.Dulea a fost admisă parțial, dispunîndu-se încasarea în beneficiul acesteia de la V.Diug, V.Gladun și A.Zavtoni, în mod solidar, prejudiciu moral în sumă de 100000 lei și cheltuieli judiciare în sumă de 10000 lei. În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel, verificînd legalitatea și temeinicia sentinței atacate, prin efectuarea atât a unei aprecieri proprii asupra veridicității fiecărui mijloc de probă în parte, cât și a unei aprecieri în ansamblu a concluziei finale dedusă din totalitatea probelor administrate, a ajuns la concluzia că este justă starea de fapt și de drept constatată de prima instanță cu privire la existența infracțiunii, la vinovăția inculpaților, la calificarea faptei reținute în sarcina lui V.Diug, V.Gladun, A.Zavtoni, care concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relevante în cuprinsul sentinței.

Concomitent, instanța de apel a conchis că, în acțiunile inculpaților V.Diug, A.Zavtoni și V.Gladun sunt prezente atît elementele ce caracterizează latura obiectivă a infracțiunii imputate, cât și a celor ce caracterizează latura subiectivă a acestei infracțiuni, care este dovedită prin materialele cauzei acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate în procesul cercetării judecătorești și suplimentar în instanța de apel, în cadrul căreia au fost audiați inculpații V.Diug, V.Gladun și A.Zavtoni.

Concluziile privind vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii menționate au fost bazate pe declarațiile reprezentantului legal al părții vătămate M.Dulea, a martorilor M.Dulea, L.Domenti, I.Moraru, M.Tabuncic, M.Musteață, E.Oprea, A.Varzari, a expertului M.Moldovan, cât și pe raportul de expertiză nr.A.5/8963/2012, probe care sînt descrise amănunțit în partea descriptivă a deciziei, pe care instanța de apel le-a considerat pertinente, concludente și veridice, ce coroborează între ele, se completează unele pe altele și dovedesc cert că, din cauza încălcărilor admise, precum și a inacțiunilor medicilor V.Diug, V.Gladun și a personalului medical A.Zavtoni, care au participat la primirea nașterii, nu au depistat instalarea suferinței acute fetale și starea gravă a fătului, ca urmare copilul B.Dulea s-a născut cu diagnosticul „asfizie obstetricală gravă” ce reprezintă consecințe definitive, și implică din punct de vedere medico-legală infirmitate fizică și psihică a nou-născutei.

Totodată, nerecunoașterea vinovăției de către inculpați, instanța de apel a apreciat-o ca o metodă de apărare și un drept al inculpaților de a nu se autoincrimina, iar versiunea înaintată de aceștia în cadrul procesului penal - una critică, considerînd că ei au încercat să prezinte o stare de fapt nereală și neplauzibilă, care să le atenueze răspunderea penală, de rînd ce circumstanțele de fapt ale infracțiunii se reliefează din probele administrate de acuzare.

Cu promptitudine, instanța de apel a respins argumentele apelanților invocate în apelurile declarate, și anume:

- *a inculpatei V.Diug*, precum că pe data 26.10.2011 era în calitate de consultant de zi în secția de obstetrică al ICSOSM pe etajul 5 la solicitarea șefului secției și C și funcția deținută nu-i permitea participarea la nașterea gravidei M.Dulea, dînsa doar asistînd-o psiho-emoțional pe paturientă, deoarece aceste afirmații se combat prin declarațiile constante ale: - reprezentantului părții vătămate *M.Dulea*, care a declarat că încă în perioada incipientă a sarcinii a avut o înțelegere cu V.Diug și A.Zavtoni, ca ele două să-i primească nașterea, fapt mărturisit în ședința instanței de apel; - martorului *M.Dulea*, din care reiese că soția sa, M.Dulea a avut o înțelegere prealabilă cu V.Diug și A.Zavtoni, ca ele să-i primească nașterea, iar în dimineața zilei de 26.10.2011 când a venit A.Zavtoni în sala de naștere, i-a spus medicului de gardă N.Romanova că între M.Dulea și V.Diug este o înțelegere și că acestea o să-i primească nașterea și ar putea să se supere V.Diug dacă nu va fi chemată să primească nașterea; - a inculpaților *A.Zavtoni și V.Gladun*, ultimul declarînd că în dimineața zilei de 26.10.2011, venind la serviciu, la post se afla V.Diug, care i-a explicat că are o naștere la solicitare în salonul nr.8 și a întrebat-o dacă a anunțat administrația despre nașterea la solicitare, la ce V.Diug i-a răspuns că este conferențiar la catedră și consultant în secția respectivă și are voie să primească nașteri. La acel moment era un ordin intern al instituției, prin care se interziceau nașterile la solicitare, acestea erau permise doar cu acordul administrației instituției. A lăsat-o pe V.Diug să se ocupe de naștere, iar lui N.Romanova însuși V.Diug i-a spus că va primi nașterea parturientei M.Dulea, când a venit noaptea la centrul medical;

- precum că fiind în calitate de consultant în secția de obstetrică, funcția dată nu-i permitea participarea la nașterea parturientei M.Dulea, deoarece potrivit obligațiilor privind funcția medicului consultant pe Maternitate IMSP ICȘOSM și C, pct.6, sarcina de bază a medicului consultant era asigurarea asistenței medicale obstetrical-ginecologice calificate pacienților, iar potrivit declarațiilor inculpaților V.Gladun și N.Romanova, rezultă că V.Diug, fiind consultant al IMSP ICSDOSM și C, în secția de obstetrică, a avut o implicare activă la primirea nașterilor în cadrul centrului, din proprie inițiativă asupra parturientelor aflate în supravegherea sa pe perioada sarcinii, cât și în cazurile complicate în care urmează să participe la solicitarea medicilor. Însăși din declarațiile inculpatei V.Diug și fișei medicale, rezultă că de facto dînsa primit nașterea împreună cu moașa A.Zavtoni;

- precum că învinuirile aduse ei sînt nefondate, deoarece reieșind din fapta stabilită prin rechizitoriu și de către instanță, se constată cu certitudine că V.Diug a ignorat normele medicale privind acordarea asistenței medicale, expuse în învinuire în cadrul primirii nașterii la parturienta M.Dulea, prin ce a cauzat instalarea unei leziuni cerebrale definitive la făt și invalidizarea ulterioară a acestuia, fapt confirmat și de expertul M.Moldovanu, care a explicat că rezultatul scorului Apgar scăzut, obținut la naștere, se datorează personalului medical ce a primit nașterea, în special medicul V.Diug, și moașa A.Zavtoni, care au administrat perfuzia de oxitocină, ce a dus la deschiderea forțată și foarte grăbită a uterului, circa 4 cm într-o oră, ceea ce este extrem de mult, nefiind monitorizat BCF, ca rezultat nefiind extras de urgență fătul ce se afla în insuficiență de oxigen, ceea ce rezidă și din pct.6 al raportului de expertiză nr.A.5/8963/2012, că gravida a fost internată cu o stare generală bună, ca și fătul, iar după circa 7 ore și 45 minute de travaliu, fătul s-a născut cu asfixie gravă obstetricală, de unde s-a dedus că pe parcursul travaliului, personalul de specialitate (medicul de garda obstetrician, medicul curant obstetrician și asistenta/moasa) nu au monitorizat corect evoluția travaliului. Reieșind din faptul că la internare s-a stabilit o evoluție normală a sarcinii și starea bună a fătului la 26.10.2011, ora 1.00, conform controalelor periodice și declarațiilor martorilor, de unde rezultă că instalarea la copilul B.Dulea a asfixiei grave a fost pe parcursul travaliului, fapt demonstrat de scăderea BCF de la 136 bătăi/minut la internare - la o valoare foarte mică, care nu poate fi precizată, deoarece nu este consemnată în foaia de

observație, dar care poate fi dedusă ca fiind așa din scorul Apgar de 1 atât la 1 minut, cât și la 5 minute.

- a *inculpatei* A.Zavtoni, precum că în rolul său de moașă, poate să primească doar nașterea manuală, dînsa nu conduce nașterea, nu poate diagnostica pacienta și, respectiv, nu poate indica sau stopa administrarea de oxitocină sau a altor medicamente, faptele pentru care a fost învinuită, nu intră în obligațiile sale de serviciu, deoarece, potrivit probelor administrate, declarațiilor reprezentului părții vătămate, a martorilor audiați în instanța de fond, cât și cea de apel s-a stabilit cu certitudine că, A.Zavtoni, în calitate de moașă a participat la nașterea parturientei M.Dulea, iar din declarațiile martorului V.Musteață, reiese că rolul moașei este unul foarte important, la fiecare 15 minute ascultă bătăile cordului fetal, îndeplinește indicațiile medicului, are grijă de confortul pacientei și în cazul în care apar complicații este responsabilă să informeze despre aceasta medicul care primește nașterea, de unde rezultă că A.Zavtoni în cadrul nașterii a ignorat normele protocoalelor clinice instituționale ale IMSP ICSDOSM și C, nu a monitorizat BCF (bătăile cordului fetal), CTG (cardiotocograma), pacientei M.Dulea și MEF (monitorizarea electronică a fătului), în special după administrarea perfuziei de oxitocină, în rezultat a admis suferința fetală a fătului intrauterin, care nu a fost extras de urgență, aflându-se în insuficiență de oxigen.

Faptul că evoluția travaliului la parturienta M.Dulea nu a fost monitorizată corespunzător, în special după administrarea perfuziei de oxitocină, de către A.Zavtoni, s-a dedus și din declarațiile reprezentantului legal al părții vătămate M.Dulea, care a menționat că V.Diug i-a dat indicații lui A.Zavtoni să-i pună o picurătoare de oxitocină, din momentul în care a început să picure perfuzia de oxitocină s-a simțit și mai rău, iar de când a intrat în sală V.Gladun, ea nu a mai fost monitorizată, pe când potrivit raportului de expertiză român, se prescrie că pe parcursul administrării intravenoase cu oxitocină se impune monitorizarea cardiotocografică continuă și întreruperea stimulării dacă apar mai mult de 5 contracții la 10 min sau dacă contracțiile durează mai mult de un minut sau dacă apare suferință fetală, circumstanță ce duce la indicația de a se efectua operația cezariană, pentru a preîntâmpina instalarea leziunilor cerebrale definitive;

- precum că monitorizarea electronică a fătului se făcea în permanență, deoarece din fișa medicală și din raportul de expertiză anterior menționat, s-a dedus că o asemenea monitorizare nu s-a efectuat, nu a fost făcută nici o mențiune referitoare la intensitatea și durata contracțiilor și lipsește o careva înregistrare privind bătăile cordului fetal. Mai mult, instanța a reținut că atitudinea necorespunzătoare a moașei în momentul nașterii a fost dedusă și din comportamentul acesteia, fiindcă din declarațiilor reprezentantului părții vătămate M.Dulea, în acel moment V.Diug o stropea cu apă și o ștergea, iar lui A.Zavtoni i-a sunat telefonul mobil, din discuția la telefon a înțeles că A.Zavtoni se clarifica cu meșterii care îi reparau scara acasă, după care ea le-a contactat pe fiicele sale și le-a întrebat care ar fi doleanțele lor referitor la forma scărilor;

- precum că ar fi anunțat medicul neonatolog L.Domenti cu 20 de minute înainte de expluzia fătului că în sala nr.8 este nevoie de medic neonatolog, deoarece acestea vin în contradicție cu declarațiile martorului L.Domenti, care a declarat că nu a fost solicitat medical neonatolog, că o moașă i-a spus că în salonul 8 posibil naște cineva, însă nimeni nu a chemat-o în acel salon, dar a vorbit cu medicul V.Gladun și acesta i-a explicat că copilul a suferit puțin, dar acum este bine, dînsa a văzut expulzia copilului, însă după ce a fost pus copilul pe burta mamei nu a reușit să facă careva acțiuni, fiind trimisă la o operație cezariană, și ale martorului L.Ciobanu, care a confirmat faptul că în cazul nașterii lui M.Dulea nu s-a solicitat prezența medicului neonatolog, deși acesta trebuia să fie prezent, pentru că după starea fătului la naștere, sigur ar fi fost de suspectat o patologie a copilului care ar fi necesitat o resuscitare promptă cardio-respiratorie. Faptul că medicul neonatolog a lipsit din sala de nașteri în momentul expulziei, și astfel s-a produs înrăutățirea și agravarea hipoxiei nou-născutului, rezultă din concluzia expusă în pct.18 a expertizei române, cât și din declarațiile

medicului neonatolog, care a făcut reanimarea nou-născutului prin intubare oro-traheală, și nu prin ventilare pe balon Ambu, care este ineficient pentru gradul de asfixie perinatală cu care s-a născut fătul. Astfel, după expulzia fătului grav afectat, nu au fost instituite măsurile prompte de resuscitare a fătului, mai ales de protezare respiratorie, care să asigure oxigenarea celulelor neuronale, dar a fost plasat de A.Zavtoni pe burta mamei, pe când acesta nu dădea semne de viață;

- precum că au fost întreprinse măsuri de resuscitare a fătului imediat după nașterea copilului de către L.Domenti, apoi de către L.Ciobanu, care i-a dat oxigen prin mască, apoi adrenalina, deoarece în declarațiile sale L.Domenti a indicat că, după ce a fost plasat copilul pe burta mamei nu a reușit să facă careva acțiuni, fiindcă a fost trimisă la operație cezariană și în sala de naștere nu erau pregătite careva aparate de resuscitare, fiind doar o măsuță cu balon de oxigen, aparatul de aspirare nu funcționa, lucru care le era cunoscut tuturor, iar implicarea după 7 minute de la expulzia fătului a medicului neonatolog L.Ciobanu a fost ineficientă, lucru dedus din declarațiile reanimatologului A.Varzari, care a explicat că, în condițiile în care copilul s-a născut la ora 09.45, iar intubarea s-a efectuat mai mult decât peste o jumătate de oră, pronosticul stării copilului s-a înrăutățit. Dacă se acorda primul ajutor în primele minute de viață a copilului pronosticul stării lui se îmbunătățea. Intubarea copilului a avut loc aproximativ peste 20-25 minute de la naștere, fiind efectuată târziu, reanimarea copilului de la naștere nu a fost adecvată, și a expertului M.Moldovan, care a lămurit că măsurile întreprinse de L.Ciobanu au fost insuficiente, că după cerințele Organizației Mondiale a Sănătății, în primele 30 secunde după nașterea copilului se efectuează măsuri de resuscitare obișnuită, dacă nu sunt obținute rezultate, în următoarele 30 secunde se efectuează respirația artificială cu mască, dacă nici după aceasta nu se obțin rezultate, este absolut necesară intubația și respirația permanent cu presiune, medicamente și introducerea adrenalinei, ulterior, copilul se transferă în reanimare, iar în cazul respectiv aceasta s-a efectuat târziu. La fel, a menționat că, în cazul în care se administrează oxitocina intravenos, medicul care conduce nașterea trebuie să asigure prezența reanimatologului neonatologie, însă acesta a fost invitat în sală peste 25 minute după naștere, de unde se trage concluzia că resuscitarea copilului trebuia făcută din prima minută de la naștere, prin pași foarte bine reglementați, conform protocoalelor și indicațiilor Organizației Mondiale a Sănătății;

- a inculpatului V.Gladun și avocatului în anume acestuia, precum că inculpatul nu a participat la nașterea parturientei M.Dulea, fiind implicat la altă naștere, acesta a intrat în salon și doar s-a interesat de situația de fapt a parturientei M.Dulea, deoarece potrivit probelor administrate, s-a stabilit cu certitudine că V.Gladun a participat la nașterea parturientei, având o implicare activă, fapt confirmat și prin declarațiile inculpatei V.Diug, care a afirmat că V.Gladun i-a explicat lui Dulea ce trebuie să facă ca să nu sufere copilul, a fost prezent și în momentul expulziei copilului, a pus mâna pe burta parturientei, dar nu poate spune gradul de forțare. Participarea lui V.Gladun la nașterea parturientei Dulea este confirmată și de inculpata A.Zavtoni, de reprezentantul părții vătămate M.Dulea, care a relatat că V.Diug l-a rugat pe V.Gladun să o consulte, deoarece este o naștere foarte grea, când dânsa se afla pe masa de nașteri și se chinuia, V.Gladun a trecut de partea stângă și a apăsă-o de 5-6 ori pe burtă, la ce ea și-a pierdut cunoștința. Revenindu-și și a încercat să ridice coatele medicului, însă acesta i-a zis să nu-l împingă; de martorul L.Domenti, care a explicat că în momentul nașterii era A.Zavtoni, care nemijlocit primea nașterea, V.Gladun care era din partea dreaptă a pacientei și moașa E.Oprea de partea stângă și ambii apăsau pe burta mamei, iar V.Diug era amplasată un pic mai în spate. Nu cunoaște din ce motiv apăsau pe burta mamei însă apăsau puternic. Astfel, s-a constatat că în timpul nașterii V.Gladun a aplicat procedeul „Kristeller”, adică apăsarea burtii parturientei M.Dulea, pentru expulzia forțată a fătului, ignorându-se protocoalele clinice a instituției care, reieșind din explicațiile expertului M.Moldovan, împingerea fătului după metoda „Kristeller” în R.Moldova nu se întrebuintează, iar din

concluziile expertizei române rezultă că apăsarea cu cotul pe burta mamei (metoda presarea abdomenului /toracelui/fundului uterin) în cazul de față nu a fost necesară;

- precum că a acceptat să spună că oxitocina a fost administrată de comun acord cu V.Diug din solidaritate că sunt colegi, deoarece administrarea oxitocinei parturientei a fost o decizie comună a lui V.Gladun și V.Diug, care în declarațiile sale au confirmat faptul dat, lucru afirmat și de inculpata A.Zavtoni, care nu a auzit ca V.Gladun să fi avut vreo obiecție la administrarea oxitocinei, de unde reiese că și V.Gladun nu a efectuat o monitorizare eficientă a parturientei, deși a intrat în sala de nașteri atât înainte, cât și după instalarea perfuziei de oxitocină. Faptul dat fiind confirmat și de reprezentantul părții vătămate M.Dulea, care a declarat că după ce V.Gladun a intrat în sala de nașteri, ea n-a mai fost monitorizată. În sensul respingerii argumentului apărării, instanța a reținut și declarațiile martorului A.Varzari, care a explicat că tot personalul medical la administrarea oxitocinei, urma să anunțe din timp personalul secției reanimare a nou-născutului, ceea ce n-a fost făcut.

La fel, instanța a reținut că nu s-a putut constata dacă a fost sau nu scurt cordonul ombelical, după cum afirmă inculpata A.Zavtoni or, reieșind din pct.30 al raportului de expertiză, măsurarea directă a cordonului ombilical stabilește diagnosticul de cordon scurt. Tot în mod teoretic, s-ar fi impus trimiterea placentei și a cordonului ombilical către laboratorul de anatomie patologice, pentru descrierea acestora, macro - și microscopică (inclusiv lungime, caracteristici morfologice cordon ombilical, placenta).

În aceste circumstanțe, instanța de apel a preluat concluzia instanței de fond că este inexplicabilă conduita inculpaților V.Diug, V.Gladun, A.Zavtoni, care au primit nașterea, de a inactiona în sensul de a nu trimite la laborator placenta și cordonul ombelical, or, analizele acestora și măsurările ar fi putut face claritate asupra unor aspecte dificile asupra cazului. Neluarea măsurilor prompte de a trimite la laborator placenta și cordonul ombelical, a fost chibzuită și gândită de inculpați, în sensul înlăturării (ascunderii) probelor, or, din declarațiile expertului M.Moldovanu, rezultă că „în situația când copilul nu a fost reabilitat era absolut necesar de trimis la examen morfologic placenta și cordonul ombelical, lucru ce nu s-a făcut”.

Instanța de apel, contrar celor invocate de apelanți, a conchis că între vătămarea produsă copilului pe parcursul nașterii și asistența medicală acordată de către inculpați la naștere, există legătura directă de cauzalitate, or, din cauza încălcărilor admise, precum și inacțiunile medicilor V.Diug, V.Gladun și a personalului medical A.Zavtoni, care au participat la primirea nașterii, nu au monitorizat corect travaliul gravidei și nu au depistat instalarea suferinței acute fetale și starea gravă a fătului, ca urmare copilul B.Dulea s-a născut cu diagnosticul „asfixie obstetricală gravă”, ce reprezintă consecințe definitive, și implică din punct de vedere medico-legală infirmitate fizică și psihică a nou-născutei.

Instanța de apel a stabilit că, prima instanță just și întemeiat a apreciat categoria și termenul pedepsei penale, acordând deplină eficiență art.61, 75 și 77 alin.(2) Cod penal, ce determină scopul pedepsei penale, restabilirea echității sociale și corijare a infractorului, întru prevenirea comiterii de către acesta a altor infracțiuni, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, ținându-se cont de gravitatea faptei penale și prejudiciul cauzat prin consecințele survenite, circumstanțele cauzei, de persoana inculpaților, care anterior nu au fost judecați, sunt caracterizați pozitiv la locul de muncă, că infracțiunea imputată lor este una mai puțin gravă, comisă din imprudență, cât și de lipsa circumstanțelor agravante.

În temeiul aceluiași norme, instanța de apel a considerat că, prima instanță just a dispus condamnarea inculpaților cu suspendarea condiționată a pedepsei, precum și drept inoportună solicitarea procurorului și reprezentantului legal al părții vătămate de a majora cuantumul termenului de probațiune, menționând în sensul celor expuse că pedeapsa nu este un scop în sine și la stabilirea acesteia instanța trebuie să aibă în vedere aptitudinea inculpatului de a se reeduca sub influența sa, iar scopul pedepsei constând în reintegrarea socială a condamnatului, nu poate fi atins întotdeauna prin izolarea acestuia de societate,

astfel că, o pedeapsă prea severă poate fi inefficientă și poate conduce la obținerea unui efect contrar celui vizat, reducând perspectivele de reintegrare a acestuia.

În concluzie, instanța de apel a reținut că, criticele formulate de procuror și reprezentantul părții vătămate, prin care se susține că instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpaților a ignorat prevederile art.61, 75 Cod penal, sunt nefondate or, instanța de fond le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă, și sentința întru totul corespunde prevederilor art.394 alin.(2) Cod de procedură penală, soluție, pe care instanța de apel și-a însușit-o pe deplin, și a cărei reluare nu se mai impune.

La fel, instanța a respins solicitarea reprezentantului părții vătămate, de a fi reținută în privința inculpaților circumstanța agravantă - provocarea prin infracțiune a unor urmări grave, deoarece această circumstanță este prevăzută în calitate de semn al componenței de infracțiune încriminată inculpaților și, respectiv, potrivit art.77 alin.(2) Cod penal, nu poate fi concomitent considerată și ca circumstanță agravantă.

Cu referire la acțiunea civilă, instanța de apel a conchis că solicitarea reprezentantului legal al părții vătămate este întemeiată, or, prejudiciile nepatrimoniale (prejudicii morale), constituie acele consecințe dăunătoare care nu pot fi evaluate în bani, deci cu conținut neeconomic și care rezultă din atingerile și încălcările drepturilor personale nepatrimoniale, precum durerile fizice și psihice, atingerile aduse onoarei, cinstei, demnității, prestigiului sau reputației unei persoane etc. Astfel, în speță, din cauza încălcărilor admise de către inculpați, copilului B.Dulea, în timpul nașterii, i-au fost cauzate vătămări grave, ce implică, din punct de vedere medico-legal, infirmitate fizică și psihică, în rezultat survenind decesul lui.

La stabilirea cuantumului prejudiciului moral, instanța de apel a ținut cont de prevederile art.41 CEDO și art.3 din Protocolul nr.7 la aceasta, relevând că prejudiciul de 18000000 lei, solicitat de reprezentantul legal al părții vătămate este exagerat, condamnarea inculpaților deja fiind în sine o satisfacție, considerînd că suma de 100000 lei, încasată de la aceștia, în mod solidar, în beneficiul M.Dulea, în contul prejudiciului moral, va fi suficientă pentru repararea daunelor morale.

Concomitent, instanța de apel a considerat oportună încasarea din contul inculpaților în beneficiul reprezentantului părții vătămate a cheltuielilor de judecată, în mărime de 10000 lei.

Cu referire la achitarea *inculpatei N.Romanova*, instanța de apel a precizat că încălcarea din neglijență a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale de către aceasta nu a fost demonstrată conform cerințelor normelor penale, or, atât în ședința de judecată în prima instanță, cât și în cea de apel n-au fost prezentate probe certe și concludente privind săvârșirea de către aceasta a infracțiunii imputate.

Instanța de apel verificând și cercetând probele materiale examinate în prima instanță, și anume declarațiile reprezentantului părții vătămate, a martorilor, raportul de expertiză medico-legală nr.A.5/8963/2012, a constatat că, la 26.10.2011, medicul prim de gardă, N.Romanova, se afla în incinta instituției medicale, unde își îndeplinea obligațiunile de serviciu, având în supravegherea sa mai multe săli de naștere cărora le acorda asistență medicală, inclusiv și reanimarea în cazul solicitării.

În cazul M.Dulea, parturienta a avut în preajma sa atât moașa, cât și medicul, pe care i-a considerat că sunt potriviți pentru a-i primi nașterea - medicul V.Diug și moașa A.Zavtoni, de unde rezultă că medicul de gardă N.Romanova și-a îndeplinit conștiincios obligațiile sale de medic, consultând parturienta, ascultând bătăile cordului fetal cu stetoscopul, care i-a permis corect să aprecieze starea fătului și să decidă asupra tacticii de conduită a nașterii, făcând consemnările de rigoare în fișa de internare a parturientei, din care a reieșit că starea gravidei era satisfăcătoare, a determinat inexistența suferinței intrauterine și corect a luat decizia de a conduce nașterea conservativ și finisarea ei prin căile naturale de naștere fără a întreprinde medicamente, inclusiv oxitocina.

Medicul N.Romanova a luat în calcul că primele contracții slabe a uterului fiind peste 6-7 min, cu o durată de 15-20 secunde, BCF ritmice 135-140 lovituri/min, lichid amniotic

curat, perioada alichidiană - 2 ore 30 min, circumstanțe care le vorbesc specialiștilor, că tactica expectativă este una corectă și aplicabilă cazului.

Aceste indicații luate în ansamblu, i-au permis medicului N.Romanova să adopte o tactică conservativă la nașterea parturientei, iar corectitudinea acesteia a fost confirmată și de expertul M.Moldovanu.

La 26.10.2011, ora 04.00, fiind examinată de către medicul de gardă N.Romanova, s-a constatat că starea parturientei era satisfăcătoare, pulsul și tensiunea arterială normale. În două ore contracțiile uterului s-au intensificat și au devenit frecvente câte 25-30 sec, peste 5 minute, bătăile cordului fetal clare 135-140 lovituri pe minut, lichidul amniotic curat, la baza acțiunilor au stat protocoalele ghidului C Național de Prenatologie din RM, care au fost respectate de ultima.

Acest protocol expune tactica observației conservative a parturientei și a fătului pe durata de 24 ore după scurgerea lichidului amniotic, fără a întreprinde careva măsuri de a induce contracțiile uterului cu oxitocină sau alte preparate medicamentoase. Observarea în dinamică a nașterii, evoluției activității de naștere și stării fătului în corespundere completă cu Ghidul C național și protocolul intern a instituției a fost corect determinat de medicul de gardă N.Romanova, nefiind necesar de a schimba ceva.

Conform Ghidului C în nașterile cu risc neânsemnat, la care categorie se atribuia și parturienta Dulea, ascultarea bătăilor cordului fetal se face cu stetoscopul obstetrical, însă la M.Dulea bătăile cordului fetal s-au ascultat inclusiv și cu monitorul. Nu au fost indicații pentru înscrierea cardiocogramei din cauza riscului scăzut. Înscrierea GTG se face când la monitorizarea ascultativă cu stetoscopul se depistează nereguli, însă la M.Dulea, BCF se înscriau în parametri normali.

Totuși, N.Romanova a dat indicații de a fi efectuată cardiocograma și, din declarația inculpatei A.Zavtoni, primind indicații de la N.Romanova cardiocograma a fost efectuată, dar de ce aceasta lipsește în fișa pacientei nu se cunoaște.

Din conținutul Protocolului clinic Standardizat Instituțional pentru medicii obstetricieni „*Insuficiența forțelor de contracție. Oxitocina în naștere*”, rubrica „investigații obligatorii”, punctul „înregistrarea și evaluarea CTG, monitorizare fetală: BCF, CTG”, se deduce cert, că aceste acțiuni urmau a fi efectuate, însă deja nu de către medicul de gardă N.Romanova, care la ora 08.00 a finisat tura.

Instanța de apel, în acest sens, a conchis că învinuirea adusă inculpatei N.Romanova, precum că nu a efectuat monitorizarea electronică a fătului după aplicarea perfuziei, fapt ce a dus la luarea întârziată a deciziei de stimulare a travaliului cu oxitocină este neîntemeiată.

Subsecvent, instanța de apel a menționat că potrivit art.8 alin.(3) și 389 Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate în instanța de judecată, iar concluziile despre vinovăția lui nu pot fi întemeiate pe presupuneri, acesta urmează să se bazeze pe probe exacte, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost lichidate și apreciate corespunzător. Toate îndoielile, care nu pot fi înlăturate, se interpretează în favoarea inculpatului.

5. Împotriva hotărârilor judecătorești menționate au declarat recurs ordinar:

- *procurorul* care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a deciziei în partea stabilirii pedepselor inculpaților V.Diug, V.Gladun și A.Zavtoni, iar în partea achitării inculpatei N.Romanova – casarea totală, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, pe motiv că instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; - a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; - nu a ținut cont de gradul de pericol social al infracțiunii comise, consecințele ei, că inculpații V.Diug, V.Gladun și A.Zavtoni au săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, din domeniul sănătății publice, nu și-au recunoscut vina, nu au contribuit în nici

un fel la despăgubirea reprezentantului legal al părții vătămate; - instanța de apel eronat a apreciat juridic faptele constatate în urma administrării materialului probatoriu cu referire la inculpata N.Romanova, invocându-se aceleași argumente descrise la pct.3 al prezentei decizii;

- *reprezentantul legal al părții vătămate M.Dulea și avocatul V.Ciobanu-Nițuleac în numele acesteia* care, făcând referire la temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel în latura civilă și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care acțiunea civilă să fie admisă integral, cu încasarea tuturor cheltuielilor de judecată, pe motiv că instanța de apel, la stabilirea cuantumului prejudiciului moral nu a ținut cont de gravitatea faptei comise și de suferințele psihice prin care au trecut părțile vătămate ca urmare a activității infracționale a inculpaților V.Diug, V.Gladun și A.Zavtoni, astfel că eronat a încasat doar suma de 100000 lei;

- *avocatul D.Panov în numele inculpatei V.Diug și inculpata* care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării de către instanța de apel, pe motiv că instanța a apreciat arbitrar și eronat circumstanțele cauzei; - urmărirea penală și cercetarea judecătorească nu au fost efectuate obiectiv, complet și sub toate aspectele; - nu a fost probată vinovăția lui V.Diug care, deținând funcția de conferențiar universitar, nu putea participa la nașterea gravidei M.Dulea; - toate acțiunile sau inacțiunile indicate în învinuirea adusă inculpatei, și anume de verificare a tactului vaginal, efectuarea cardiocogramei pacientei, monitorizarea electronică a fătului, monitorizarea corespunzătoare a evoluției travaliului, țineau de obligațiile medicului de gradă și nicidecum a medicului conferențiar; - incorect s-a reținut de instanțe faptul că V.Diug a încălcat din neglijență regulile și metodele de acordare a asistenței medicale, însă nu au reținut că neglijența poate avea loc doar dacă este în legătură cauzală cu fișa de post, din care reiese că inculpata nu putea primi naștere, astfel că nici nu putea purta răspundere pentru această naștere; - incorect s-a reținut circumstanța că anume V.Diug urma să primească nașterea copilului, fiind solicitată de partea vătămată, pe când din anul 2006 prin ordinul Directorului instituției date, nașterile la solicitare erau interzise; - stimularea în travaliu a fost efectuată în strictă concordanță cu Ghidul Național de perinatologie; - inculpata în ședința de judecată din 28.03.2016 a fost lipsită de dreptul la apărare, deoarece părții apărării i-a fost respins demersul de a i se acorda termen rezonabil pentru a da apreciere încadrării juridice în discursul său, ceea ce a dus la o amânare neîntemeiată a pronunțării deciziei integrale, care urma să aibă loc la 18.04.2016, dar nu la 03.05.2016; - decizia conține afirmații care contravin declarațiilor participanților la proces și instanța nu putea să facă asemenea concluzii, deoarece astfel de declarații nu au fost date, și anume fișa de observație nu a fost semnată de A.Diug și nu a fost completată de ultima; - A.Zavtoni nu a declarat în cadrul ședinței de judecată că parturienta a telefonat-o pe V.Diug, sau că aceasta se afla în sală când s-a aplicat oxitocina, sau că dilatarea colului uterin a fost efectuat de către V.Diug și V.Gladun, și că administrarea oxitocinei s-a decis în comun și nicidecum că ea nu a auzit că V.Gladun ar fi avut vreo obiecție la administrarea oxitocinei; - M.Dulea, nu a declarat că a avut vreo înțelegere prealabilă cu V.Diug de a-i primi nașterea, iar afirmația că niciodată nu s-a refuzat de la medicul N.Romanova, lipsește în decizia instanței de apel; - M.Dulea nu a declarat că a auzit că V.Diug i-a zis lui N.Romanova că pacienta a fost examinată și nu necesită o consultație suplimentară și d-lui nu a indicat că A.Zavtoni i-a comunicat medicului de gardă că V.Diug va primi nașterea și trebuie chemată; - instanțele dacă au ajuns la concluzia că nașterea au primit-o V.Diug și A.Zavtoni, neîntemeiat l-au condamnat și pe V.Gladun de săvârșirea faptelor de care nu se face vinovat;

- *avocatul I.Dodon în numele inculpatei A.Zavtoni și inculpata* care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6), 8) și 9) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare a acesteia și respingerea acțiunii civile, pe motiv că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel;

- fapta imputată inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii, deoarece lipsește semnul obligatoriu al infracțiunii și anume existența consecinței faptei ilegale - vătămare gravă a integrității corporale lipsind în acest vreun raport de expertiză medico-legală; - faptele de care este învinuită nu sînt prevăzute de lege ca fiind infracțiune; - instanțele au apreciat eronat și arbitrar circumstanțele cauzei; - faptele invocate, precum că ar fi fost săvîrșite de inculpată, în cea mai mare parte nu țin de competența acesteia; - instanțele nu au stabilit care sînt atribuțiile moașei la naștere, raportul dintre moașă și medic, și dintre moașă și pacient; - instanțele eronat au apreciat rolul inculpatei în procesul nașterii lui M.Dulea, nu au dat apreciere corespunzătoare declarațiilor expertului medic-legist M.Moldovanu și eronat au stabilit că aceasta nu a solicitat prezența neonatologului, astfel că nu a fost probată vinovăția lui A.Zavtoni;

- *avocatul I.Bosîi în numele inculpatului V.Gladun* care, invocînd temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă achitarea lui V.Gladun, pe motiv că hotărârile atacate nu cuprind motivele pe care se întemeiază soluțiile; - nu a fost determinată vinovăția și concretizate acțiunile criminale săvîrșite de inculpat; - instanțele nu au dat o analiză proprie acțiunilor fiecărui inculpat, dar s-a limitat doar la citirea declarațiilor martorilor; - instanțele au apreciat eronat și arbitrar circumstanțele cauzei, precum și nu au apreciat fiecare probă invocată, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și veridicității, iar a tuturor probelor în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor; - instanța de apel a redat noțiunile laturii obiective și subiective fără a face o analiză și fără a le raporta la cazul supus judecării; - instanțele nu s-au pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de apărare în apel; - instanța de apel a ignorat prevederile art.414 Cod de procedură penală.

6. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținînd seama de opiniile recurenților I.Bosîi și V.Gladun, I.Pușcaș-Mamaliga și N.Romanova, V.Diug expuse în referințe, prin care au solicitat respingerea recursurilor declarate de către partea acuzării ca fiind neîntemeiate, Colegiul penal consideră că recursul ordinar declarat de reprezentantul legal al părții vătămate M.Dulea și avocatul acesteia V.Ciobanu-Nițuleac urmează a fi admis parțial în latura civilă, iar a procurorului P.Guțan, a avocaților D.Panov în numele inculpatei V.Diug și inculpată, I.Dodon în numele inculpatei A.Zavtoni și inculpată, I.Bosîi în numele inculpatului V.Gladun, urmează a fi respinse ca inadmisibile din următoarele considerente.

Cu referire la recursul procurorului în partea achitării inculpatei N.Romanova și în partea stabilirii pedepsei inculpaților V.Diug, A.Zavtoni și V.Galdun.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol.

Din textul recursului declarat se constată că recurentul invocă drept temei prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, și anume că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs, referitor la invocarea pretinsei erori prevăzute de pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, relevă că *in stricto sensu* prevederile respective, și anume atunci când „instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel”, necesită o argumentare corespunzătoare în acest sens, asupra căror argumente invocate în apel de către procuror nu s-a expus instanța.

Prin urmare, Colegiul amintește că în cazul în care recursul ordinar declarat nu cuprinde o motivare corespunzătoare privitor la erorile de drept invocate, instanța de recurs nu este competentă să-l completeze cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica sub

acest aspect, întrucât potrivit art.24 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În continuare, nu se rețin de instanța de recurs nici cele specificate de recurent, precum că „hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția” deoarece așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel la adoptarea hotărârii, a respectat prevederile art.417 alin.(8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la respingerea apelului declarat de procuror și adoptarea soluției expuse în pct.5) din prezenta decizie.

Mai mult, cu referire la cele invocate de recurent, precum că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, Colegiul lărgit menționează că motivarea hotărârii trebuie să fie clară, precisă și inteligibilă, să nu se rezume la o însușire de fapte și argumente, să se refere la probele administrate în cauză și să fie în concordanță cu acestea, să răspundă în fapt și în drept la toate pretențiile și apărările formulate de părți și să conducă în mod logic și convingător la soluția cuprinsă în dispozitiv. Motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor de amănunt, atâta timp cât sânt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza dată. Investită cu o situație de fapt, instanța de apel, respingând apelul procurorului, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, a expus situația de fapt reținută de prima instanță și pe baza probatoriului verificat a concluzionat că corect prima instanță a dispus achitarea inculpatei N.Romanova de sub învinuirea adusă în baza art.213 lit.a) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Astfel, se poate deduce, că decizia pronunțată de instanța de apel cuprinde motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază soluția. Instanța de apel, din perspectiva tuturor motivelor invocate de procuror în apel și, ținând seama în deplină măsură de prevederile art.27, 99-101 Cod de procedură penală, a cercetat probele administrate, le-a verificat minuțios, căroră le-a dat o apreciere justă, prin prisma pertinentei, concludenței utilității și veridicității lor, care în ansamblu au infirmat vinovăția inculpatei N.Romanova în săvârșirea infracțiunii incriminate, de unde și rezultă că ca instanță devolutivă, hotărârea instanței de apel este motivată, bine argumentată, ceea ce relevă justetea soluției pronunțate.

Unicul motiv pe care își întemeiază recurentul recursul este faptul că medicul de gardă N.Romanova a ignorat atribuțiile de serviciu, prin faptul că nu a monitorizat gravida M.Dulea, adică nu a evaluat corect travaliul parturientei, iar în cazul imposibilității, urma să o transmită a celui de-al II-lea medic de gardă, să efectueze activități de ordin medical, conform protocoalelor clinice și să primească nașterea.

Însă, Colegiul lărgit conchide că instanța de apel, care a căzut de acord cu soluția primei instanțe în partea achitării inculpatei N.Romanova, corect a statuat, că medicul de gardă N.Romanova și-a îndeplinit obligațiile de serviciu, și anume a consultat parturienta la internare pe data de 26.10.2011, ora 02.00, în urma căreia a stabilit că primele contracții slabe a uterului au fost peste 6-7 minute cu o durată de 15-20 secunde, BCF ritmice 135-140 lovături/min, lichid amniotic curat, perioada alichidiană - 2 ore 30 minute, iar bățile cordului fetal au fost ascultate cu stetoscopul, ce i-a permis să aprecieze că starea parturientei la internare era satisfăcătoare, aceasta neavând semnamentele unei insuficiențe intrauterine, însemnări pe care le-a făcut în fișa de internare a parturientei, ce i-a permis să ea decizia că nașterea va avea loc pe cale naturală, apoi, a revăzut parturienta la ora 04.00, dar nu a efectuat examinarea vaginală, deoarece conform Gidului C. următoarea examinare vaginală urma să aibă loc peste 4 ore, tot atunci, în salonul parturientei se afla moașa A.Zavtoni, iar M.Dulea i-a comunicat că V.Diug va conduce nașterea. Revenind la ora 06.00, pentru următoarea verificare vaginală, M.Dulea a anunțat-o că a fost investigată de V.Diug și că

acest medic îi va primi nașterea, de unde rezultă că medicul de gardă N.Romanova a respectat alegerea parturientei, deoarece era în grad de subordonare față de V.Diug, aceasta era consultantul sălii de naștere. Așa că pînă la ora 08.00, de către medicul de gardă N.Romanova au fost respectate atît protocoalele ghidului C.Național de Prenatologie din R.Moldova și protocolul intern al instituției.

Astfel, instanța de apel just a reținut că probele administrate de către organul de urmărire penală și susținute de acuzatorul de stat, puse la dispoziție instanțelor judecătorești, și anume declarațiile reprezentantului legal al părții vătămate M.Dulea, a martorului M.Dulea, A.Varzari, cât și raportul de expertiză nr.A5/8963/2012, prin care s-a stabilit că atît debutul travaliului, cât și pe arcurul acestuia starea gravidei și a fătului erau în parametri normali, ceea ce nu dă temei la o stabilire sigură a vinovăției lui N.Romanova în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Trimiterea făcută de recurent că vinovăția lui N.Romanova se deduce și prin declarațiile lui I.Moraru, L.Domenti, L.Ciobanu, este una neîntemeiată, deoarece din declarațiile acestora nu se confirmă nici nu se infirmă careva acțiuni întreprinse de N.Romanova pe perioada gărzii.

Invocarea în recursul ordinar a dezacordului cu modul de apreciere a probelor administrate în dosar nu poate servi ca temei de rejudecare a cauzei și casare a unei hotărâri judecătorești definitive, atît timp cât alte circumstanțe nu au fost invocate.

Prin urmare, Colegiul penal concluzionează că instanța de apel corect a conchis asupra necesității menținerii sentinței privind achitarea inculpatei, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii imputate, nefiind prezentate probe certe care ar dovedi vinovăția acesteia că ar fi ignorat atribuțiile sale de serviciu față de parturienta M.Dulea.

Astfel, Colegiul conchide că, instanțele de judecată corect au reținut în acest sens prevederile art.8 și 389 Cod de procedură penală, în aspectul că o hotărâre de condamnare se adoptă numai în condiția în care vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată printr-un ansamblu de probe cercetate de instanța de judecată. O sentință de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri. Colegiul reține că ambele instanțe de judecată au ținut seama de aceste prevederi legale, precum și de principiul că toate îndoielile apărute și care nu pot fi înlăturate, se tratează în favoarea inculpatului și au adoptat soluții întemeiate.

Conform legislației în vigoare, vinovăția persoanei în săvârșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul când instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile, care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea inculpatului și în urma unei proceduri legale, a dat răspuns la toate chestiunile prevăzute în art.385 Cod de procedură penală.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că, temeiul prevăzut de pct.6) alin.1) art.427 Cod de procedură penală, la care se referă autorul recursului, nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei recurate.

În continuare, cu referire la pretinsa încălcare a pct.10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, instanța de recurs menționează următoarele.

Analizînd aceste temeuri în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului.

După cum rezultă din textul recursului, procurorul consideră că instanțele au dat o apreciere corectă probelor de fapt și de drept administrate de organul de urmărire penală în privința inculpaților V.Diug, V.Gladun și A.Zavtoni, însă nu au luat în considerație, gradul de pericol social al infracțiunii, consecințele acesteia, că infracțiunea face parte din categoria celor mai puțin grave, fiind una din domeniul sănătății publice, că inculpații nu și-au recunoscut vina, nu au contribuit nici într-un mod la despăgubirea reprezentantului legal al

părții vătămate M.Dulea, astfel că pedeapsa aplicată acestora, nu va atinge scopul pedepsei penale, restabilirea echității sociale, corectarea și corijarea condamnaților, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

La acest capitol, Colegiul atestă că, potrivit dispozițiilor art.7, 75 Cod penal, prin *criterii generale de individualizare a pedepsei* se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art.61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune, și când este capabilă să contribuie la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de condamnat, cât și de alte persoane.

Categoria și termenul (limita) de pedeapsă ce urmează a fi stabilit este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art.76-77 Cod penal.

Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, iar limitele termenelor de pedeapsă, prevăzute în partea specială, sânt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite, care constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce.

Aceste criterii generale și speciale privind individualizarea pedepsei, sau valorificat anume în această ordine, deoarece instanțele, reținând toate circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, persoana inculpaților V.Diug, A.Zavtoni și V.Gladun, caracteristica lor pozitivă, că anterior nu au fost trași la răspundere penală, a ajuns la concluzia că acestora urmează a le fi stabilită pedeapsa principală a câte 2 ani închisoare, acesta fiind una aptă să conducă la realizarea scopurilor sancțiunii, contribuind la corijarea și reeducarea lor, la formarea unei atitudini pozitive a acestora față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale.

Prin urmare, se consideră neântemeiat argumentul procurorului, precum că instanța la stabilirea mărimii pedepsei, nu a reținut gravitatea și domeniul infracțiunii de care au fost recunoscuți vinovați inculpații.

După efectuarea acestei proceduri de individualizare și stabilire a duratei și cuantumului pedepsei, în cazul stabilirii închisorii, continuă operațiunea de individualizare a acesteia, dar în aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa numită inculpatului, trebuie să fie executată real ori sub raportul personalității acestuia de a se corecta și reeduca, poate fi trasă concluzia că scopul pedepsei poate fi atins prin suspendarea executării ei pe un termen de probă.

Aceste prerogative rezultă din dispoziția art.90 alin.(1) Cod penal, care stipulează că, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa

stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numaidecât în hotărâre motivele condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și termenul de probă, în limitele de la 1 la 5 ani.

Ținând cont de circumstanțele sus menționate, instanțele au conchis că corectarea și reeducarea inculpaților poate fi obținută prin dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii, care a fost dispusă pe un termen de 2 ani.

Astfel, Colegiul penal conchide că pedeapsa fixată de prima instanță, care a fost menținută și de instanța de apel, este în corespundere cu prevederile art.7, 61, 75 Cod penal, fiind în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale de care au fost recunoscuți vinovați V.Diug, A.Zavtoni și V.Gladun, iar aplicarea art.90 Cod penal în privința lor s-a efectuat în limitele legii, considerând că stabilirea pedepsei condiționate acestora va atinge scopul pedepsei penale de corectare și reeducare, nefiind absolut necesară izolarea lor de societate, astfel fiind respectate principiile generale de individualizare a pedepsei.

Totodată, Colegiul penal constată că temeiul invocat de recurent, precum că inculpații nu și-au recunoscut vina fapt ce demonstrează că nu au conștientizat caracterul prejudiciabil al faptei comise, nu poate fi considerat ca o circumstanță ce ar duce la stabilirea unei pedepse maxime prevăzute de sancțiunea normei penale de care au fost recunoscuți vinovați, deoarece, potrivit art.66 Cod de procedură penală, recunoașterea vinovăției este un drept al vinovatului dar nu o obligație.

La fel, lipsită de temei este și afirmația procurorului din recurs, precum că instanța la stabilirea pedepsei nu a ținut seama că inculpații nu au contribuit nici cum la despăgubirea reprezentantului legal al părții vătămate M.Dulea, deoarece prima instanță a admis în principiu acțiunea civilă în partea prejudiciului material, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în ordinea procedurii civile, deoarece nu a fost posibil de stabilit cert cuantumul prejudiciului material cauzat în urma procurării alimentelor necesare alimentației victimei B.Dulea, ce au fost prezentate instanței.

Din acest punct de vedere se conchide că, de fapt, în cauză nu s-a comis eroarea de drept prevăzută la art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, la care se face referință, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, pedeapsa aplicată inculpaților a fost individualizată conform prevederilor legale, concluzie ce este argumentată în descriptivul deciziei, care corespunde tuturor prevederilor normelor de procedură penală, fiind legală și întemeiată.

Cu referire la recursurile ordinare declarate de avocatul D.Panov în numele inculpatei V.Diug și inculpată, de avocatul I.Dodon în numele inculpatei A.Zavtoni și inculpată, de avocatul I.Bosîi în numele inculpatului V.Gladun.

Colegiu penal asupra recursurilor constată că, deși autorii recursurilor invocă ca temei pentru declararea recursului art.427 alin.(1) pct.6), 9), 12) Cod de procedură penală, reținând faptul că aceștia în majoritate solicită pronunțarea unei hotărâri de achitare a inculpaților, pe motiv că faptele lor nu întrunesc elementele infracțiunii, se întvede și temeiul prevăzut la pct.8) al normei citate, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Analizînd motivele invocate de recurenți Colegiul constată că acestea nu sînt aplicabile din punct de vedere al prezenței erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Conform art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, poate administra, la cererea părților, orice probe noi și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri

când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Colegiul penal reține că atât prima instanță, cât și instanța de apel, în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală, pe care suplimentar și minuțios le-au verificat în ședințele de judecată, le-au dat o apreciere justă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii incriminate, încadrarea juridică a acțiunilor acestora fiind justă.

Din conținutul hotărârilor judecătorești rezultă că această concluzie s-a tras având în vedere declarațiile reprezentantului legal al părții vătămate M.Dulea, a martorilor M.Dulea, L.Domenti, I.Moraru, M.Tabuncic, M.Musteață, E.Oprea, A.Varzari, a expertului M.Moldovan, cât și probele scrise - raportul de expertiză nr.A.5/8963/2012, care sînt detaliat descrise în partea descriptivă a sentinței și deciziei instanței de apel.

În contextul acestui material probator, Colegiul penal conchide că instanțele de fond, în mod corect au reținut că inculpații V.Diug, A.Zavtoni și V.Gladun se fac vinovați de comiterea infracțiunii imputate – încălcarea din neglijență de către medic sau de către un alt lucrător medical a regulilor sau metodelor de acordare a asistenței medicale, dacă aceasta a cauzat vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, încadrată în baza art.213 lit.a) Cod penal, și au reținut o situație de fapt concordantă sub toate aspectele împrejurărilor ce rezultă din aceste mijloace de probă.

Probatoriul administrat confirmă pe deplin existența și săvârșirea de către inculpați a infracțiunii reținute în sarcina lor, atât sub aspectul laturii obiective, cât și a celei subiective.

Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii imputate inculpaților, inclusiv și vinovăția acestora, după cum rezultă din decizia instanței de apel, care s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-a motivat concluzia prin cumulul de probe pertinente și concludente, administrate pe parcursul judecării cauzei și apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

În sensul celor invocate, Colegiul penal va ține seama și de jurisprudența CtEDO, și nu va impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele de fond, fiindcă, în cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (hotărârea CtEDO Garcia Ruis vs Spania, Helle vs Finlanda).

Mai mult, recursul ordinar nu are ca finalitate remedierea unei greșite aprecieri a faptelor și a unei inexacte sau insuficiente stabilire a adevărului, generată de o urmărire penală incompletă sau o cercetare judecătorească deficitară/parțială/nesatisfăcătoare. În această procedură nu se judecă raportul juridic dedus judecății în fața primei instanțe ori în apel, ci se judecă exclusiv dacă hotărârea atacată este conformă cu regulile de drept, în cazuri și condiții expres prevăzute de lege.

Astfel, instanța de recurs consideră ca neîntemeiate argumentele părții apărării cu privire la neobiectivitatea învinuirilor aduse inculpaților, de rând ce prima instanță, cât și instanța de apel au motivat condamnarea lui V.Diug, A.Zavtoni și V.Gladun prin faptul, că învinuirea a prezentat suficiente probe care cu certitudine dovedesc vinovăția acestora de comiterea infracțiunii imputate lor și aceasta întru totul corespunde cerințelor prevăzute de art.281 alin.(2) Cod de procedură penală.

Totodată, Colegiul penal va respinge ca neîntemeiate argumentele invocate în recursurile declarate de avocați în numele inculpaților și a inculpaților, și anume:

1) *A avocatului D.Panov în numele inculpatei V.Diug și a inculpatei*, referitor la faptul că inculpata activa în calitate de conferențiar universitar, șef de studii la catedra de Obstetrică

și ginecologie FECMF a USMF și nu putea participa la nașterea gravidei M.Dulea, deoarece potrivit ordinului IMSPICSOSM și C nr.01-19/92 din 28.07.2006 cu privire la reglementarea nașterii la solicitare, V.Gladun nu putea să interzică primirea nașterii de către conferențiarul catedrei care curează Secția, întrucât catedra de Obstetrică este mai superioară Secției, iar conferențiarul V.Diug era numită prin ordin ca medic-curator pe această secție, astfel că dispunea de împuternici plenipotențiale de a primi naștere în secția dată. Acest fapt se deduce și din declarațiile inculpatului V.Gladun, din care rezultă că V.Diug nu trebuia să-i ceară permisiunea pentru a asista nașterea, iar dînsul nu-i putea interzice acest lucru și nu o putea înlătura de la naștere, aceasta era în drept să primească nașterile la Institut, deoarece între Institut și Universitatea de stat era încheiat un contract în care se stipula că maternitatea constituie baza clinică a Universității de Stat, iar 25% din programul de lucru al colaboratorilor îl constituie lucrul cu pacienții, și că V.Diug a primit nașteri atît înainte, cât și după, inclusiv și din declarațiile expertului M.Moldovan, care a confirmat că V.Gladun nu putea împiedica participarea lui V.Diug la naștere, fiindcă era pe o poziție de serviciu mai înaltă decît medicul de gardă și șeful secției de naștere.

Pe motivele reținute mai sus, se vor respinge și afirmațiile apărării, precum că în acțiunile inculpatei nu s-a demonstrat că aceasta ar fi încălcat din neglijență regulile și metodele de acordare a asistenței medicale, fiindcă neglijența în cazul dat poate avea loc doar dacă este în legătură cauzală cu fișa de post, din care reiese că V.Diug nu primește nașteri.

Lipist de temei este și argumentul, precum că vinovată de învinuirea adusă lui V.Diug, se face medicul de gardă N.Romanova, deoarece cert s-a constatat că ultima, din momentul internării parturientei, a întreprins măsurile întru exercitarea atribuțiilor de serviciu, a examinat starea generală a pacientei la internare pe 26.10.2011, ora 02.00, în urma căreia a stabilit că primele contracții slabe a uterului au fost peste 6-7 minute cu o durată de 15-20 secunde, BCF ritmice 135-140 lovituri/min, lichid amniotic curat, perioada alichidiană - 2 ore 30 minute, iar bătăile cordului fetal au fost ascultate cu stetoscopul, ce i-a permis să aprecieze că starea parturientei la internare era satisfăcătoare, aceasta neavînd semnalmente unei insuficiențe intrauterine, însemnări pe care le-a făcut în fișa de internare a parturientei, ce i-a permis să ia decizia că nașterea va avea loc pe cale naturală, apoi a revăzut parturienta la ora 04.00, dar nu a efectuat examinarea vaginală, deoarece conform Gidului C. următoarea examinare urma să aibă loc peste 4 ore, totatunci, în salonul parturientei se afla moașa A.Zavtoni, iar M.Dulea i-a comunicat că V.Diug va conduce nașterea. Revenind la ora 06.00, pentru următoarea verificare vaginală, M.Dulea a anunțat-o că a fost investigată de V.Diug și că acest medic îi va primi nașterea. De aici rezultă că medicul de gardă N.Romanova a respectat alegerea parturientei, deoarece era în grad de subordonare față de V.Diug, fapt confirmat și prin declarațiile reprezentantului legal al părții vătămate M.Dulea, a martorului M.Dulea, care au relatat că au avut o înțelegere prealabilă cu V.Diug și A.Zavtoni, că acestea îi vor primi nașterea, iar potrivit declarațiilor expertului M.Moldovan, acțiunile întreprinse de către N.Romanova au fost sufuciente și fătul nu a suferit pînă la ora 8.00, pînă la finalizarea serviciului acesteia starea fătului era satisfăcătoare.

Neîntemeiate sunt și argumentele apărării, precum că V.Diug nu putea primi nașterea, deoarece din anul 2006, prin Ordinul Directorului instituției, nașterile la solicitare au fost interzise, că nici un medic de gardă nu i-a solicitat să părăsească instituția și că ar fi avut o înțelegere cu parturienta, deoarece anume V.Diug a încălcat ordinul respectiv la care face referire apărarea, anume dînsa nu a coordonat faptul dat cu administrația, iar potrivit declarațiilor șefului de secție, la întrebarea sa dacă a respectat ordinul emis, aceasta i-a răspuns că este conferențiar universitar la catedră și consultant în secția respectivă și are voie să primească nașteri, de unde reiese că este superioară și față de medicii de gardă, iar prin declarațiile reprezentantului legal al părții vătămate M.Dulea, se confirmă faptul că acesta a avut înțelegere cu V.Diug de a-i primi nașterea, cât și cu moașa A.Zavtoni, iar despre remunerarea acestora, nici nu putea merge vorba, deoarece M.Dulea era persoană asigurată,

deținând polița de asigurare nr.021774591 din 05.04.2011.

Instanța de recurs va respinge și afirmația apărării, precum că decizia instanței de apel contravine declarațiilor participanților la proces, care de fapt nu au fost date în ședința de judecată, și anume a lui *A.Zavtoni* nu a declarat în cadrul ședinței de judecată că parturienta a telefonat-o pe *V.Diug*, sau că aceasta se afla în sală când s-a aplicat oxitocina, sau că dilatarea colului uterin a fost efectuat de către *V.Diug* și *V.Gladun*, și că administrarea oxitocinei s-a decis în comun și nicidecum că ea nu a auzit că *V.Gladun* ar fi avut vreo obiecție la administrarea oxitocinei; - *M.Dulea*, nu a declarat că a avut vreo înțelegere prealabilă cu *V.Diug* de a-i primi nașterea, iar afirmația că niciodată nu s-a refuzat de la medicul *N.Romanova*, lipsește în decizia instanței de apel; - *M.Dulea*, nu a declarat că a auzit că *V.Diug* i-a zis lui *N.Romanova* că pacienta a fost examinată și nu necesită o consultație suplimentară și d-lui nu a indicat că *A.Zavtoni* i-a comunicat medicului de gardă că *V.Diug* va primi nașterea și trebuie chemată, deoarece declarațiile la care face referire partea apărării sînt descrise în procesele-verbale de interogare a lui *M.Dulea* - f.d.27-41, *M.Dulea* - f.d.62-67, *A.Zavtoni* - f.d.128-136 v.4. Invocînd asemenea aspecte, partea apărării urma să țină cont de prevederile art.336 alin.(4), (6) Cod de procedură penală, nefiind lipsit de dreptul de a face cunoștință cu procesele-verbale și să formuleze obiecții asupra lor.

Nejustificat este invocat de partea apărării și faptul, precum că instanța de apel în ședința de judecată din 28.03.2016, a respins demersul de a-i acorda termen pentru a se pregăti de cuvîntare, prin ce i-a încălcat dreptul inculpatei *V.Diug* la apărare, deoarece după cum rezultă din procesul-verbal al ședinței de judecată din 28.03.2016, în cadrul procesului apărarea a înaintat doar un demers, prin care a solicitat anexarea la actele cauzei a anumitor fotocopii de documente, ce a fost admis de instanță (f.d.141 v.5), după care părților li s-a oferit posibilitatea de a prezenta probe în susținerea apărării, apoi li s-a acordat cuvînd în dezbateri (f.d.143 v.5). Prin urmare, nu se întrevide că partea apărării ar fi solicitat timp pentru a se pregăti pentru cuvîntare, ori să fi solicitat să prezinte probe noi sau să fi cerut reluarea cercetării judecătorești, potrivit art.378 alin.(1) Cod de procedură penală, iar amînarea pronunțării deciziei integrale pentru data de 03.05.2016 a avut loc din motivul complexității cauzei, în corespundere cu dispozițiile art.338 alin.(3) Cod de procedură penală.

Ținînd cont de cele enunțate mai sus, declarative sînt și afirmațiile apărării, precum că în legătură cu audierea martorei *L.Domente* în ședința din 28.03.2016, avea nevoie de timp pentru a putea face concluzii în formă scrisă, deoarece nimeni nu a îngădit dreptul apărării de a solicita întrerupere pentru a se pregăti de susținerile verbale.

2) A avocatului *I.Dodon* în numele inculpatei *A.Zavtoni* și a inculpatei, precum că în acțiunile acesteia lipsește semnul obligatoriu al infracțiunii incriminate - vătămarea gravă a integrității corporale, care nu a fost probat prin probele administrate la dosar, iar simpla încălcare a regulilor de acordare a asistenței medicale, care nu au drept consecință vătămarea gravă a integrității corporale nu constituie infracțiune, deoarece prin raportul de expertiză nr.A5/8963/2012 s-a constatat că la copilul *B.Dulea* s-au depistat leziuni corporale, care s-a produs ca rezultat al încălcării regulilor de acordare a asistenței medicale și care au dus drept consecință la vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății copilului nou-născut.

Neîntemeiate sunt argumentele apărării, precum că nici una din instanțe nu a stabilit care sunt atribuțiile de serviciu concrete ale moașei la naștere, care este raportul dintre moașă și medic, moașă și parturientă, deoarece moasa este un cadru medical mediu și scopul general al funcției este asistarea nașterilor fiziologice în echipă cu medicul obstetrician ginecolog, acordarea primilor îngrijiri nou-născutului, iar atribuțiile de serviciu sunt prescrise în fișa postului (f.d.104 v.5), de unde rezultă că moașa este persoana care diagnostichează sarcina, supraveghează sarcina normală, efectuează examinările necesare pentru supravegherea evoluției sarcinii normale, prescrie sau acționează cu privire la examinările necesare celei mai timpurii diagnosticări posibile a sarcinii cu risc, îngrijește și asistă mama în timpul travaliului și monitorizează starea fătului în uter prin mijloace clinice și tehnice adecvate, examinarea și

îngrijirea nou-născutului; luarea tuturor inițiativelor care se impun în caz de nevoie și practicarea, după caz, a resuscitării imediate ș.a, și doar în cazul când anunță medicul despre apariția complicațiilor, atunci dînsa este în strictă subordonare a acestuia, dar totodată este persoana care monitorizează în continuare procesul de naștere.

Nu pot fi reținute nici argumentele, precum că responsabili de naștere în cazul dat se fac V.Diug și V.Gladun, pe motiv că A.Zavtoni nu putea să nu le execute indicațiile și să administreze parturientei oxitocina indicată de medici, deoarece în cazul dat nu merge vorba că inculpata era sau nu obligată să execute indicațiile medicilor, aceasta este trasă la răspundere pentru faptul că nu și-a îndeplinit corespunzător obligațiile de serviciu, inacțiunile căreia a constat în nemonitorizarea corectă a travaliului gravidei, fapt ce este constatat și în raportul de expertiză nr.A.5/8963/2012. S-a constatat că inculpata, în cadrul nașterii a ignorat normele protoalelor clinice instituționale ale IMSP ICSDOSM și C, prevederile pct.B.3 (C 5.1.-C.5.2), nu a monitorizat bătăile cordului fetal, nu a efectuat carditocograma, monitorizarea electronică a fătului, în special după aplicarea perfuziei de oxitocină, în rezultat admițînd suferința fetală a fătului intrauterin, ca rezultat nefiind extras de urgență fătul aflat în insuficiență de oxigen.

Pe motivele date se va respinge și afirmația recurentului că regulile și metodele de acordare a asistenței medicale în mare parte țin de competența medicului și că aceasta nu a încălcat careva reguli și metode de acordare a asistenței medicale, acestea fiind pur declarative;

Urmează a fi respinse ca neîntemeiate și argumentele apărării, precum că instanțele nu a ținut cont de faptul că inculpata este învinuită de comiterea infracțiunii la 26.10.2011, pentru încălcarea regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale, care au fost aprobate în anul 2012, când a fost aprobat Protocolul clinic instituțional al IMSP Institutul Mamei și Copilului și nu pot fi incriminate acesteia, fiind aplicabile speței prevederile art.10 alin.(2) Cod penal, pe motiv că această normă are în vedere legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, iar Protocolul clinic Instituțional este un regulament de care se ghidează colaboratorii instituției. Mai mult, aceste reguli și metode de acordare a asistenței medicale de încălcarea căreia este învinuită A.Zavtoni sînt prescrise și în Ghidul A Național de Perinatologie „Principii de Organizare și Acordare a Asistenței Perinatale” (destinat medicilor de familie, *lucrătorilor medicali medii*, specialiștilor din diverse domenii).

Cu referire la temeiul invocat pe partea apărării prevăzut de art.427 alin.(1) pct.12) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit atestă că, o astfel de eroare în speța dată nu se constată, deoarece, supunând verificării decizia instanței de apel prin prisma erorii de drept invocată, se constată ca fiind legală și întemeiată concluzia instanțelor de fond privind calificarea acțiunilor inculpatei A.Zavtoni în baza art.213 lit.a) Cod penal, concluzie pe care instanța de recurs și-o însușește și, în acest sens, nefiind necesară o reinterpretare. Mai mult ca atât, recursul nu conține o motivare în baza cărei norme consideră apărarea că urmau a fi încadrate acțiunile inculpatei A.Zavtoni, decît cea incriminată ei.

La fel, recurenții au făcut referire la pct.9) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, precum că inculpata ar fi fost condamnată pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală, însă instanța de recurs ține să enunțe că fapta de care a fost recunoscută vinovată A.Zavtoni este prevăzută de legea penală.

3) A avocatului I.Bosîi în numele inculpatului V.Galdun, principalul și unicul motiv invocat de recurent în recurs, se referă la faptul că instanțele de fond eronat au apreciat probele cauzei. Însă, potrivit prevederilor art.27, 414 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, instanța apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, activitatea instanței de apel privind aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei, în alt sens decât cel pe care îl propune partea apărării, este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu este temei de drept separat din numărul celor incluse în art.427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar este lipsită de orice suport legal.

Colegiul atestă că, motivele invocate în recursul menționat au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens, iar o altă opinie asupra probelor care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Potrivit art.6 pct.11¹) Cod de procedură penală, eroarea gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor. Prin eroare de fapt, se subînțelege că la dosar există o anumită probă, când în realitate aceasta nu există sau atunci când se consideră că un anumit act, un anumit raport de expertiză ar demonstra existența unei împrejurări, când în realitate din acest mijloc de probă reiese contrariul. Eroarea gravă de fapt presupune deci, reținerea unei împrejurări esențiale fără ca probele administrate să o susțină sau o nereținere a unei astfel de împrejurări esențiale, deși probele administrate o confirmau, ambele ipoteze fiind rezultatul denaturării grave a probelor.

În acest context, Colegiul penal constată că nu există contradicție evidentă între cele reținute prin hotărârea recurată și conținutul probelor administrate, starea de fapt reținută nefiind consecința unei denaturări evidente a probelor, ci rezultatul unei analize coroborate a acestora, astfel că decizia nu cuprinde vreun viciu sub aspect de fapt sau de drept material sau procesual.

Mai mult, în pofida prevederilor enunțate, recurentul nu a specificat asupra căror motive concrete din apel nu s-ar fi pronunțat instanța de apel, care ar fi erorile concrete de drept și esența circumstanțelor, raportate la stipulările art.6 pct.11¹) Cod de procedură penală, că instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, omițându-se totalmente motivarea ilegalității deciziei contestate în acest sens.

Astfel, în opinia Colegiului penal, instanța de apel just a constatat împrejurările cauzei care relevă concludent și cert că copilul B.Dulea s-a născut cu asfîxie obstetricală gravă din cauza încălcărilor admise, precum și a inacțiunilor medicilor V.Diug, V.Gladun și a personalului medical A.Zavtoni, care nu au depistat instalarea suferinței acute fetale și starea gravă a fătului, ceea ce este consecință cauzală, care a dus infirmitate fizică și psihică a nou-născutei. Prin urmare, în cauză semnele faptelor prejudiciabile coincid cu semnele componentei de infracțiune prevăzute de norma juridico-penală și faptele reținute în seama inculpaților poartă un caracter definit și cert.

Prin urmare, instanța de apel, la judecarea cauzei în ordine de apel, a respectat prevederile legale relevante, prescrise la art.413-415 Cod de procedură penală, astfel că decizia cuprinde fondul apelurilor și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelurilor, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Cu referire la recursul ordinar declarat de reprezentantul legal al părții vătămate M.Dulea și avocatul V.Ciobanu-Nițuleac în numele acesteia.

Conform art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar și este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de drept asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel este dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept numai la persoana care l-a declarat, la calitatea acesteia în proces și la persoana împotriva căreia este îndreptat de către jurisdicția de al doilea grad asupra hotărârii primei instanțe.

Colegiul penal menționează că, judecând apelul, instanța de apel nu a respectat întocmai aceste prevederi procesuale obligatorii enunțate.

Conform textului apelului declarat de reprezentantul legal al părții vătămate M.Dulea, aceasta a solicitat casarea sentinței, nefiind de acord cu soluția instanței, care a admis acțiunea civilă în principiu urmând ca asupra cuantumului prejudiciului atât material, cât și moral, să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

Instanța de apel, soluționând apelul declarant, a conchis că acesta urmează a fi admis parțial, în latura civilă, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care acțiunea civilă a fost admisă parțial, dispunând încasarea din contul inculpaților V.Diug, V.Gldun și A.Zavtoni, în mod solidar, în beneficiul reprezentantului legal al părții vătămate M.Dulea prejudiciul moral în sumă de 100000 lei și cheltuielile judiciare în sumă de 10000 lei. În rest sentința s-a menținut.

În susținerea soluției date instanța de apel a considerat incorectă concluzia primei instanțe privind lăsarea spre examinare în ordinea procedurii civile solicitarea încasării prejudiciului moral, pe motiv că, spre deosebire de despăgubirile materiale, care se stabilesc pe bază de probe directe, despăgubirile pentru daune morale se stabilesc pe baza evaluării instanței de judecată.

La determinarea mărimii compensației pentru prejudiciul moral, instanța de apel a luat în considerație atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice părții vătămate, cât și datele obiective care certifică acest fapt, îndeosebi, importanța vitală a drepturilor personale nepatrimoniale și a bunurilor, nivelul (gradul) suportării de către persoana vătămată a suferințelor psihice sau fizice, felul vinovăției persoanei care a cauzat prejudiciul, în cazul în care pentru repararea prejudiciului moral este necesară prezența ei, precum și situația familială și materială a persoanelor care poartă răspundere pentru cauzarea prejudiciului moral părții vătămate.

Însă, totodată, instanța de apel a omis faptul că în cazul în care cererea de reparare a prejudiciului moral a fost înaintată în instanța de judecată către doi sau mai mulți reclamați și prin hotărârea pronunțată aceasta a fost admisă, potrivit legislației în vigoare, *prejudiciul moral se încasează aparte și nu solidar*.

La fel, instanța de apel a admis acțiunea civilă în partea încasării cheltuielilor pentru acordarea serviciilor de asistență juridică, indicând că acestea sunt confirmate prin bonurile de plată anexate la materialele cauzei în sumă de 10000 lei, fără a lua în considerație bonurile prezente în materialele cauzei privind confirmarea cheltuielilor achitate pentru acordarea acestor servicii în baza contractelor de asistență juridică.

Prin urmare, Colegiul conchide că această eroare judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, care verifică doar aspectele de drept ale cauzei, în legătură cu ce decizia instanței de apel în latura civilă urmează a fi casată, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, care conform art.414 Cod de procedură penală trebuie să judece apelul declarat de reprezentantul legal al părții vătămate din punct de vedere al stării de fapt și de drept, deci al legalității și temeiniciei în latura civilă a sentinței atacate.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină seama de motivele indicate în

prezenta decizie, care au servit temei de casare a soluției adoptate și cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și, în dependență de situația constatată, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art.434, art.435 alin.(1) pct.1), 2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Respinge, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Guțan Pavel, avocatul Panov Diana în numele inculpatei Diug Valentina și inculpată, avocatul Dodon Ion în numele inculpatei Zavtoni Axenia și inculpată, avocatul Bosfi Ion în numele inculpatului Gladun Valeriu.

Admite recursul ordinar declarat de reprezentantul legal al părții vătămate Dulea Marcela și avocatul Ciobanu-Nițuleac Vladislav în numele acesteia, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2016 în latura civilă, în cauza penală în privința lui Diug Valentina, Zavtoni Axenia, Gladun Valeriu și Romanova Nina, și dispune rejudecarea cauzei în această parte în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale hotărârii contestate se mențin.

Decizia în partea dispunerii rejudecării cauzei nu se supune nici unei căi de atac, iar în partea menținerii celorlalte dispoziții, este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 20 decembrie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun

Curtea Supremă de Justiție
ÎN CHEIERE

17 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte Nicolae Gordilă,

Judecători Elena Covalenco, Iurie Diaconu,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Guțan Pavel, reprezentantul legal al părții vătămate Dulea Marcela și avocatul Ciobanu-Nițuleac Vladislav în numele acesteia, avocatul Panov Diana în numele inculpatei Diug Valentina și inculpată, avocatul Dodon Ion în numele inculpatei Zavtoni Axenia și inculpată, avocatul Bosîi Ion în numele inculpatului Gladun Valeriu, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoria Botanica, mun.Chișinău din 13 august 2015 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2016, în cauza penală privindu-i pe

Diug Valentina Mihail, născută la 26 septembrie 1950, originară din s.Pereni, r-nul. Rezina și domiciliată în mun.Chșinău, str.Miorița 11, ap.14.

Zavtoni Axenia Ștefan, născută la 30 martie 1962, originară din s.Șendreni, r-nul Nisporeni și domiciliată în mun.Chișinău, str.Independenței 38, ap.1.

Gladun Valeriu Nicolae, născut la 17 mai 1953, originar din s.Tîrnova, r-nul Dondușeni și domiciliat în mun.Chișinău, str.Grenoble 157, ap.40.

Romanova Nina Procopie, născută la 09 septembrie 1958, domiciliată în mun.Chșinău, str.Trandafirilor 7/3, ap.3.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoria Botanica, mun.Chișinău din 13 august 2015, au fost recunoscuți vinovați și condamnați Diug Valentina, Zavtoni Axenia, Gladun Valeriu în baza art.213 lit.a) Cod penal, fiecare la cîte 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcția de medic sau altă funcție în domeniul practicării medicinei pe o perioadă de 4 ani, iar în temeiul art.90 Cod penal, pedeapsa închisorii a fost suspendată condiționat, pe un termen de probă de cîte 2 ani, pentru fiecare.

Prin aceeași sentință, Romanova Nina a fost achitată de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.213 lit.a) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2016, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate de procuror, inculpata V.Diug, avocatul I.Bosîi în numele inculpatului V.Gladun, avocatul I.Dodon în numele inculpatei A.Zavtoni și admis apelul declarat de reprezentantul legal al părții vătămate M.Dulea, casată parțial sentința în latura civilă și în această parte pronunțată a nouă hotărîre, prin care acțiunea civilă înaintată

de reprezentantul legal al părții vătămate M.Dulea a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea în beneficiul acesteia de la V.Diug, V.Gladun și A.Zavtoni, în mod solidar, prejudiciu moral în sumă de 100000 lei și cheltuieli judiciare în sumă de 10000 lei. În rest, sentința a fost menținută.

3. Împotriva hotărârilor judecătorești menționate au declarat recurs ordinar procurorul, reprezentantul legal al părții vătămate M.Dulea și avocatul V.Ciobanu-Nițuleac în numele acesteia, avocatul D.Panov în numele inculpatei V.Diug și inculpata, avocatul I.Dodon în numele inculpatei A.Zavtoni și inculpata, avocatul I.Bosfi în numele inculpatului V.Gladun,.

Examinarea admisibilității recursurilor a fost fixată pentru data de 20.07.2016, dar la 07.06.2016, inculpata A.Zavtoni a depus o cerere, prin care a solicitat ca, în cazul în care Colegiul va considera că cauza prezintă un interes deosebit pentru jurisprudență, în temeiul art.432 alin.(5) Cod de procedură penasă, să dispună examinarea ei în ordine de recurs în ședință publică, în care se va expune asupra argumentelor și motivelor invocate în recurs.

De asemenea, la data de 07.06.2016 avocatul D.Panov în numele inculpatei V.Diug și inculpata, au înaintat un demers prin care a solicitat suspendarea executării deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28.03.2016, în partea ce ține de pedeapsa complementară aplicată față de V.Diug - privarea de dreptul de a ocupa funcții de medic sau alte funcții în domeniul practicării medicinei pe o perioadă de 4 ani, întru evitarea unui prejudiciu eminent reputației profesionale, cât și a intereselor materiale, în argumentarea căreia a adus aceleași motive descrise la pct.5 al prezentei decizii.

Colegiul penal consideră că, solicitarea cu privire la judecarea recursului în ședință publică urmează a fi respinsă din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1), (4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, în complet format din 3 judecători, examinând admisibilitatea în principiu a recursului, fără citarea părților, în camera de consiliu în baza materialelor din dosar, poate decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului în cazurile prevăzute expres la art.432 alin.(2). Totodată, dacă vor considera că recursul îndeplinește cerințele de formă și conținut, iar temeiurile invocate se încadrează în cele prevăzute de lege, din care se întrevede încălcarea gravă a drepturilor persoanei, și cauza prezintă un interes deosebit pentru jurisprudență, precum și în cazul în care unul din judecătorii din complet nu este de acord cu inadmisibilitatea, completul din 3 judecători va trimite, prin încheiere, recursul pentru judecare Colegiului lărgit al Curții Supreme de Justiție constituit din 5 judecători și va fixa data ședinței de judecată, făcându-se mențiune despre aceasta pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.

Potrivit alin.(5) art.432 alin.(1), (4) Cod de procedură penală, dacă Colegiul format din 3 judecători consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudență, fixează data ședinței publice și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta.

Așadar, reieșind din sensul normei menționate *supra*, este o opțiune a instanței de a dispune examinarea cererii de recurs în ședință publică, doar în cazul în care consideră necesar că participanții urmează să se pronunțe asupra problemelor invocate în cererea de recurs, ori întru aplicarea corectă și uniformă de către instanțele judecătorești a legislației, prin cazuri similare.

Colegiul penal examinând motivele invocate în cererea depusă de inculpata A.Zavtoni, consideră că circumstanțe care ar dicta necesitatea audierii participanților la proces nu sunt stabilite, iar cauza nominalizată nu face parte din categoria celor ce prezintă interes deosebit pentru jurisprudență, prin urmare lipsesc motive de a admite solicitarea inculpatei A.Zavtoni, cu privire la examinarea cauzei penale în ordine de recurs în ședință publică.

La fel, Colegiul penal va respinge și solicitarea avocatului D.Panov în numele inculpatei V.Diug și inculpată, privind suspendarea executării deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28.03.2016, în partea pedepsei complementare aplicate față de V.Diug - privarea de dreptul de a ocupa funcții de medic sau alte funcții în domeniul

practicării medicinei pe o perioadă de 4 ani, întru evitarea unui prejudiciu eminent reputației profesionale, cât și intereselor materiale, în argumentarea căreia a adus aceleași motive descrise la pct.5 al prezentei decizii.

În sensul celor invocate, Colegiul penal atestă că, art.466 Cod de procedură penală, enunță că hotărârea instanței de judecată într-o cauză penală devine executorie la data când a rămas definitivă, iar în cauza data hotărârea a rămas definitivă, reieșind din alin.(3) al nomei citate, la data pronunțării deciziei instanței de apel.

Caracterul obligatoriu al hotărârilor judecătorești definitive, rezultă din prevederile art.467 alin.(1) Cod de procedură penală, acestea sunt obligatorii pentru toate persoanele fizice și juridice din țară și au putere executorie pe întreg teritoriul R.Moldova.

Mai mult, potrivit art.79 alin.(1) Cod de executare, doar instanța de judecată poate suspenda executarea documentului executoriu, la cererea executorului judecătoresc sau a părților în procedura de executare, în urma intentării procedurii de executare, care are loc la organul de probațiune în a căruia rază teritorială își desfășoară activitatea sau își are domiciliul condamnatul, conform art.184 Cod de executare.

4. Reieșind din cele expuse și în conformitate cu prevederile art.342, 364, 432 Cod de procedură penală, Colegiul penal

D I S P U N E:

Se resping demersurile declarate de inculpata Zavtoni Axenia privind dispunerea examinării cauzei în ordine de recurs în ședință publică și de avocatul Panov Diana în numele inculpatei Diug Valentina și inculpată, privind suspendarea executării deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28.03.2016, în partea pedepsei complementare aplicate față de V.Diug - privarea de dreptul de a ocupa funcții de medic sau alte funcții în domeniul practicării medicinei pe o perioadă de 4 ani, ca fiind neîntemeiate.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu